

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
KARABÜK VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**KARABÜK İLİ 2024 YILI ÇEVRE DURUM
RAPORU**

**HAZIRLAYAN:
ÇED VE ÇEVRE YÖNETİMİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

KARABÜK - 2025

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. HAVA	3
A.1. HAVA KALİTESİ.....	3
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLETİCİLER	8
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	9
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları	10
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI	11
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ	21
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	21
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	21
A.8 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	22
B. SU VE SU KAYNAKLARI	23
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ	23
B.1.1. Yüzeysel Sular	23
B.1.1.1. Akarsular	23
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	23
B.1.2. Yeraltı Suları	24
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	24
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ	24
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	25
B.3.1. Noktasal kaynaklar	25
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	25
B.3.1.2. Eysel Kaynaklar	26
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	26
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	26
B.3.2.2. Diğer	26
B.4. DENİZLER	26
B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu.....	26
B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu	27
B.4.3. Acil Müdahale Planları	27
B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri	28
B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri	28
B.4.6. Deniz Çöpleri	28
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ	27
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu	27
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	27
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	28
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	30
B.5.2. Sulama.....	30
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	30
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	30
B.5.3. Endüstriyel Su Temini	30
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	31
B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı	31
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI	31
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisleri Hizmetleri.....	31
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri.....	34
B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi	34

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı	34
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ.....	35
B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar.....	35
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Yönetimi	35
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	35
B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	35
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	36
C. ATIK	35
C.1. BELEDİYE ATIKLARI	35
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	38
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ.....	38
C.3.1. Eğitimler.....	43
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	39
C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı.....	44
C.4. AMBALAJ ATIKLARI.....	40
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR.....	46
C.6. ATIK YAĞLAR.....	47
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	47
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	47
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER.....	44
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	45
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	45
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR.....	46
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları.....	50
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	50
C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları.....	50
C.13. TIBBİ ATIKLAR.....	50
C.14. MADEN ATIKLARI	51
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	52
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI.....	53
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR.....	53
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	53
D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI.....	54
D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)	54
D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	54
E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK.....	52
E.1. FLORA	52
E.2. FAUNA	52
E.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI	55
E.3.1. Ormanlar.....	55
E.3.2. Milli Parklar.....	55
E.3.3. Tabiat Parkları.....	55
E.4. ÇAYIR VE MERA	56
E.5. SULAK ALANLAR.....	56
E.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	56
E.6.1. Tabiat Anıtları.....	56
E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları	60

<i>E.6.3. Anıt Ağaçlar .....</i>	<i>60</i>
<i>E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri .....</i>	<i>61</i>
<i>E.6.5. Doğal Sit Alanları .....</i>	<i>61</i>
E.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	65
F. ARAZİ KULLANIMI	66
F.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	63
F.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	69
<i>F.2.1. Çevre Düzeni Planı .....</i>	<i>69</i>
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	69
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	70
G.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	70
G.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	71
G.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	72
H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	73
H.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	73
H.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	74
H.3. İDARİ YAPTIRIMLAR	74
H.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	75
H.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	75
I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI	73
İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	79

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri ...	6
Çizelge 2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları	7
Çizelge 3 - Ulusal hava kalitesi indeksi	7
Çizelge 4 – 2024 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri	7
Çizelge 5 – 2024 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları.....	9
Çizelge 6 – 2024 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler.....	11
Çizelge 7 - 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3).....	19
Çizelge 8 – Tamamlanan Gürültü Bariyerleri	21
Çizelge 9 – 2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı	21
Çizelge 10 – Tamamlanan Bisiklet Yolları	21
Çizelge 11 – Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları	22
Çizelge 12 – Tamamlanan Çevre Dostu Sokak	22
Çizelge 13 –İlin akarsuları	23
Çizelge 14 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar	23
Çizelge 15 – Yeraltı suyu potansiyeli.....	23
Çizelge 16 – 2024 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları	24
Çizelge 17 – Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi	26
Çizelge 18 – 2024 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı.....	26
Çizelge 19 – 2024yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu	31
Çizelge 20 – 2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu	32
Çizelge 21 – 2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı.....	32
Çizelge 22 – 2024yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu.....	32
Çizelge 23 – .....yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları	33
Çizelge 24 – 2024 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)	33
Çizelge 25 – 2024 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları.....	34
Çizelge 26 - 2024yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri.....	37
Çizelge 27– 2024 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi	38
Çizelge 28– 2024 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri	39
Çizelge 29 – 2024 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı.....	39
Çizelge 30 –2022 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları	41
Çizelge 31 - Kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	41
Çizelge 32 - 2022.yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı	41

Çizelge 33 - 2024 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı.....	41
Çizelge 34 -2022 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarları*	42
Çizelge 35 –2022 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	43
Çizelge 36 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*	43
Çizelge 37 –2022 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	43
Çizelge 38 – 2022 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler.....	44
Çizelge 39 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)	44
Çizelge 40– 2022 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar	45
Çizelge 41 – 2022 İlde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet).....	45
Çizelge 42– Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet).....	45
Çizelge 43 –2022 Yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili veriler	46
Çizelge 44 – 2024 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi	46
Çizelge 45- 2024 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı	47
Çizelge 46 – 2024 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı.....	47
Çizelge 47 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı	48
Çizelge 48 – 2024 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı	48
Çizelge 49 – 2024 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı*.....	48
Çizelge 50 – 2024 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı.....	50
Çizelge 51 – 2024 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı	50
Çizelge 52 - 2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi.....	51
Çizelge 53 – Arazi kullanım sınıflandırması.....	64
Çizelge 54 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından.....yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*	67
Çizelge 55 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-.....yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı	68
Çizelge 56 —..... yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	68
Çizelge 57– 2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları.....	68
Çizelge 58 - 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı	70
Çizelge 59 – 2024 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları	71
Çizelge 60 – 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı	71
Çizelge 61- 2024 İlde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı.....	73

GRAFİKLER DİZİNİ

Sayfa

Grafik 1- 2024 yılında Safranbolu istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	12
Grafik 2- 2024 yılında Safranbolu istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği	12
Grafik 3- 2024 yılında Safranbolu istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği	12
Grafik 4- 2024 yılında Safranbolu istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	13
Grafik 5- 2024 yılında Safranbolu istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	13
Grafik 6- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği	14
Grafik 7- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği	14
Grafik 8- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	14
Grafik 9- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği	14
Grafik 10- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu PM _{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği	15
Grafik 11- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	15
Grafik 12- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	15
Grafik 13- 2024 yılında Kardemir-1 istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği	16
Grafik 14- 2024 yılında Kardemir-1 istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği	16
Grafik 15- 2024 yılında Kardemir-1 istasyonu NO _x parametresi günlük ortalama değer grafiği	16
Grafik 16- 2024 yılında Kardemir-1 istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği	17
Grafik 17- 2024 yılında Kardemir-1 istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	17
Grafik 18- 2024 yılında Kardemir-1 istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	17
Grafik 19- 2024 yılında Kardemir-2 istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği	18
Grafik 20- 2024 yılında Kardemir-2 istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği	18
Grafik 21- 2024 yılında Kardemir-2 istasyonu NO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	18
Grafik 22- 2024 yılında Kardemir-2 istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği	19
Grafik 23- 2024 yılında Kardemir-2 istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	19
Grafik 24- 2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı	21
Grafik 25 – Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı	30
Grafik 26 – Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı	30
Grafik 27 - 2024 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu	36
Grafik 28 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	39
Grafik 29 – Yıllar itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşke sayısı	40
Grafik 30 – 2022 yılı Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*	42
Grafik 31 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &	43
Grafik 32 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)	44
Grafik 33 – 2022 Yılı Atık Yönetim Uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi .	46
Grafik 34 – Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması	63
Grafik 35 – 2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	67
Grafik 36 – 2024 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	68
Grafik 37 – 2024 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı	69
Grafik 38 – ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı	70

Grafik 39 – 2024 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı	71
Grafik 40 - 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı.....	72
Grafik 41 – Karabük İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı.....	73

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita 1 - HEY Portalı Ulusal PM ₁₀ Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl).....	4
Harita 2 - NEFES Yazılımı Karabük İli Merkez-Safranbolu İlçesi Görseli.....	5
Harita 3 –Karabük ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri.....	11
Harita 4 - Karabük ilinin Çevre Düzeni Planı	65

RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim 1 Eskipazar Türbe Çamı Tabiat Anıtı	56
Resim 2. Türk Fındığı (<i>Corylus colurna</i>).....	58
Resim 3. Doğu Çınarı (<i>Platanus orientalis</i>).....	58
Resim 4 Yenişehir Doğal Sit Alanı	58
Resim 5: Safranbolu Doğal Sit Alanı	59
Resim 6: Eskipazar Akkaya Hamamı Doğal Sit Alanı.....	59
Resim 7: Karabük – Bartın Yolu Doğal Sit Alanı	60
Resim 8: Dedeler Deresi Doğal Sit Alanı.....	60
Resim 9: Mencilis Mağarası.....	61
Resim 10: Ağzıkara Mağarası	61
Resim 11: İnağzı Mağarası.....	61
Resim 12. Valilik ziyareti.....	74
Resim 13. Atatürk anıtına çelenk bırakımı ve saygı duruşu.....	74
Resim 14. Çevre haftası etkinlikleri ve çevre temizliği	75
Resim 15. Çevre haftası etkinlikleri ve çevre temizliği	75

GİRİŞ

Safranbolu ilçesinin Öğlebeli Köyüne bağlı 13 haneli bir köy altı yerleşim birimi olan Karabük, Ankara - Zonguldak Demiryolu üzerinde küçük bir istasyon konumunda iken, sanayileşme ile birlikte önemli bir merkez haline gelmiştir.

3 Nisan 1937’de temeli atılan Karabük Demir Çelik Fabrikaları 6 Haziran 1939’da faaliyete geçmiştir. Buna paralel olarak nüfus yoğunluğunun artmaya başladığı Karabük’te 25 Haziran 1939’da belediye teşkilatı kurulmuştur. 1941 yılında Safranbolu ilçesine bağlı bucak olan Karabük 3 Mart 1953 tarihinde 6068 sayılı kanunla Zonguldak İline bağlı bir ilçe haline gelmiştir. Karabük, 6 Haziran 1995 gün ve 22305 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 550 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Çankırı’dan; Ovacık ve Eskipazar ilçeleri ile Zonguldak’tan; Eflani, Safranbolu ve Yenice ilçelerinin birleştirilmesiyle Türkiye’nin 78. ili olmuştur.

Batı Karadeniz Bölümü’nde yer alan Karabük’te kısmen Karadeniz ikliminin özellikleri görülmektedir. Yalnız Karabük, kıyıdan içeride kaldığı için, Karadeniz’in nemli havasından yeterince yararlanamamakta karasal iklimin özellikleri daha ağır basmaktadır. Yıllık ortalama sıcaklık, 13,34 °C’dir. Ocak ayı sıcaklık ortalaması, 2,6 °C, Temmuz ayı sıcaklık ortalaması 23,1 °C’dir. Şu ana kadar ölçülen en düşük sıcaklık, 25 Ocak 1974’de -15,1 °C, en yüksek sıcaklık ise, 11 Ağustos 1970’de 44,1 °C’dir. Karabük’te ortalama yıllık sıcaklık farkı ise 20,5 °C’dir. Dağların geniş yer kapladığı Karabük’te ormanlar yaygındır. İlin yüzölçümünün % 60’ı ormanlarla kaplıdır. Merkez İlçe, Safranbolu, Yenice, Eskipazar ormanların gür olduğu alanlardır. Buralardaki yüksek kesimler ormanlarla kaplıdır. Ağaç yetiştirme sınırının üzerinde ise yüksek dağ çayırları yer almaktadır. İlin en yüksek dağı olan Keltepe’de, 700-800 m.ye kadar kızılçam, sonraki yükseltilerde göknar, temel ağaç türleridir. 1700 m.ye kadar karışık ormanlar yer alırken, bu yükseltiden sonra yüksek dağ çayırları bulunur. Burada kekik ve adaçayı en çok göze çarpan bitkidir. İl genelinde, karasal iklimin daha fazla hissedildiği alanlarda meşe öne çıkmıştır. Eflani çevresinde çayır ve otlaklar da geniş yer kaplar. Yenice ormanları, çok sayıda ağaç türünü barındırır. Gökpınar mevkiinde dört hektarlık alan “Açık Hava Orman Müzesi” olarak belirlenmiştir. Yenice Irmağı vadisinde lokal bir Akdeniz ikliminin mevcudiyeti buralarda ladin, sandal, erguvan, menengiç gibi maki türlerinin yetişmesini sağlar. Yenice ormanları ve Keltepe’de yaygın olarak bulunan şimşir ve porsuk ayrı bir öneme sahiptir. Karabük etrafı yüksek dağ ve tepelerle çevrili bir havza karakteri gösterir. 250-500 m. yüksekliğe sahiptir. Kuzeyindeki dağlık alandan kaynaklanan tali dereler, şehre doğru taşıdıkları maddelerle alüvyal bir dolgu oluşturmuştur.

Karabük ilinin önemli bir kısmı Kuzey Anadolu Dağları’nın batıda kalan kısmını oluşturan dağların uzantılarından oluşur. Kuzey Anadolu Dağlarının bir parçasını oluşturan ildeki dağlar kıvrım dağlarıdır. Bu dağların yüksekliği 2.000 m. yi geçmez. Karabük’ün kuzeyinde, batıya doğru uzanan geniş bir dağlık alan bulunmaktadır. Küre Dağları’nın uzantıları niteliğindeki bu alanda, ortalama 1.400 m. yüksekliğe sahip Çiğdem tepe-Boyunduruk tepe-Tekirdağ-Üçbel tepe-Döneğen tepe-Çanakçı tepe ve Başköy dağları yer alır. Bolu Dağları’nın uzantısı niteliğindeki olan Yenice çevresindeki en önemli yükselti ise Keçikıran tepesi (1.400 m.) dir.

Karabük’te en önemli yaylalar, Avdan Yaylası, Dede Yaylası, Sorkun Yaylası, Uluyayla, Göktepe Yaylası, Sarıçiçek Yaylası ve Boduroğlu Yaylası’dır.

Karabük'ün doğal güzellikleri arasında kanyonların ayrı bir yeri vardır. Daha çok Safranbolu'da kireçtaşı tabakalarının derin biçimde yarılması ile kanyonlar ortaya çıkmıştır. Bölgenin arazi yapısını ilgi çekici hale getiren bu kanyonların başlıcaları, İncekaya Kanyonu Düzce(Kirpe) Kanyonu, Tokatlı ve Sakaralan (Tekekurum)'dır. Yenice'de yer alan Şeker Çayı ise 6,5 km. uzunluğunda, kenarları oldukça dik ve yüksek olan Şeker Kanyonu'nu oluşturmuştur.

İlde yer alan Bulak (Mencilis) ve Hızır Mağarası en tanınmış olanlarıdır. 6.502 m uzunluğu ile Türkiye'nin 4. büyük mağarası olan Bulak (Mencilis) mağarasında karstik oluşumlar ve bir yer altı nehri bulunmaktadır. Ayrıca, Sipahiler Köyü'nde bulunan ve 61 basamakla çıkılan bir mağara bulunmaktadır.

Karabük ilinin en önemli akarsuyu Filyos Irmağı'dır. Bu ırmağın iki önemli kolu olan Araç ve Soğanlı çayları il topraklarındaki önemli akarsulardır. İlimizde doğal göl bulunmamaktadır.

Karadeniz Bölgesi'nin Batı Karadeniz Bölümü'nde yer alan Karabük'te Karadeniz ikliminin özellikleri görülmektedir. Yalnız Karabük, kıyıda içeride kaldığı için, Karadeniz'in nemli havasından yeterince yararlanamamakta, karasal iklimin özellikleri daha ağır basmaktadır. Karadeniz ikliminden karasal ilkime geçiş sahasındaki Karabük'te geçiş tipi iklim etkili olmaktadır.

Dağların geniş yer kapladığı Karabük'te ormanlar son derece yaygındır. İlimiz, Türkiye geneli ormanlık alan durumlarına göre % 68,8'İlk orman alanı ile birinci sırada yer almaktadır.

Müdürlüğümüzün Yapılanması;

İl Müdürlüğümüz bünyesinde ÇED ve Çevre İzinleri-Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü olarak 1 Şube Müdürü Vekili ve 7 teknik personelle İlimize hizmet vermekteyiz.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirlenici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge 1’de verilmektedir.

Hava kalitesi limit değerlerinin sağlanması amacıyla hava kalitesi yönetiminin bileşenleri; emisyon envanteri, hava kalitesi modelleme ve hava kalitesi ölçümleri olarak çalışılmaktadır. Son yıllarda gelişen bilgi teknolojileri hava yönetimi alanında kullanılmaya başlanmış web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan ”Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı” Bakanlığımız sunucularında devreye alınmıştır. Bu portalda tüm kirlenici kaynakların coğrafi lokasyonları ve bilgileri kayıt altına alınmakta ve hava kirliliğine katkıları ortaya konulmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları bütüncül olarak değerlendirilmekte ve hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır. HEY Portalı aracılığıyla hava kalitesini iyileştirmek üzere Bakanlığımız önderliğinde yerel politikalar geliştirilmektedir.

Ancak farklı kirlenicilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirlenicilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

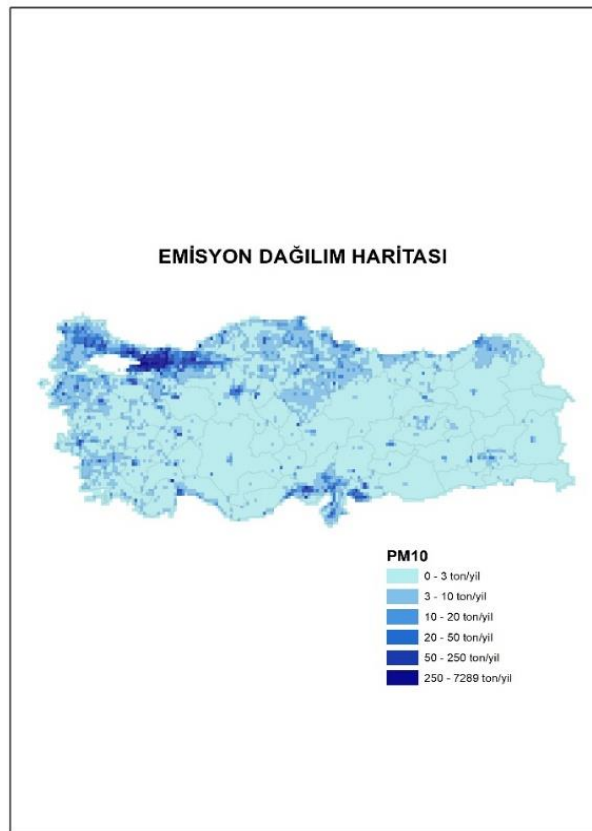
Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirlenici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı

verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

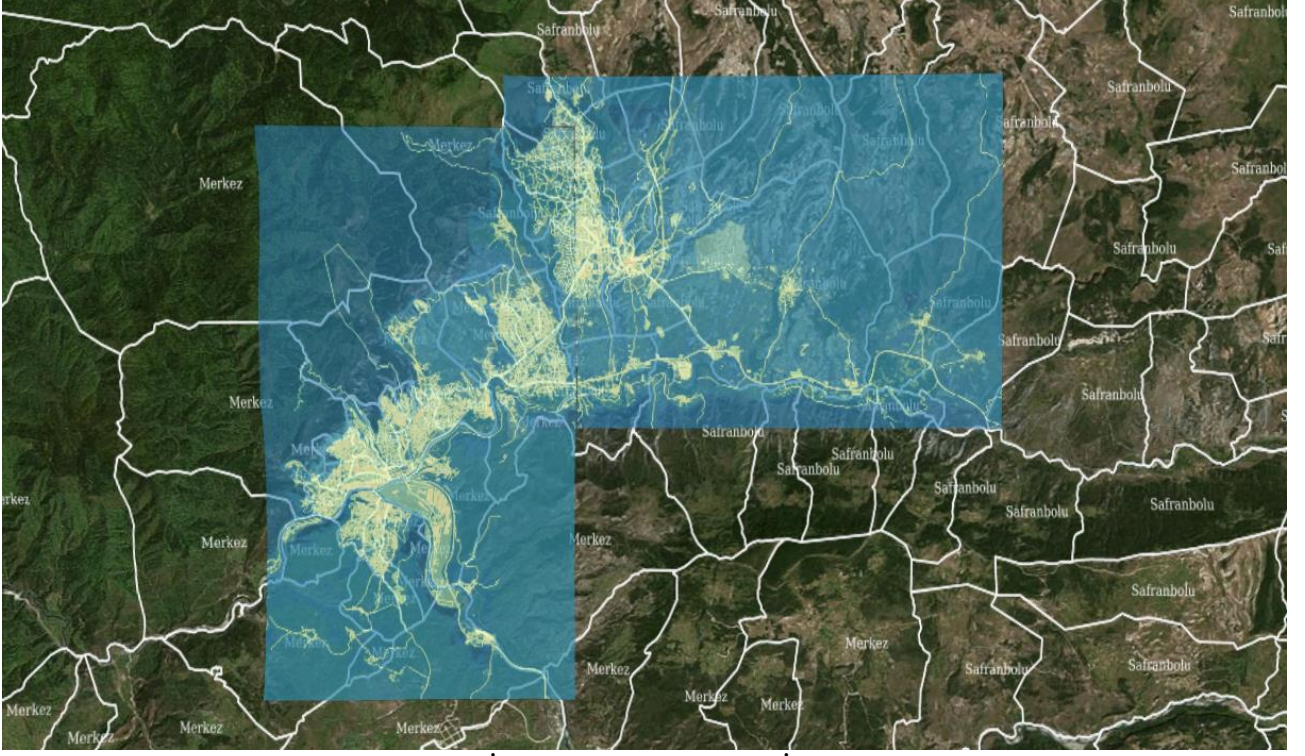
Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesi yönetimine esas değerlendirme ve politika üretme amaçlı çalışmalar için sadece ölçüm sonuçları yeterli olmamaktadır. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi modelleme araçları ile ulusal ölçekli bütüncül değerlendirmeye altlık oluşturacak hava kalitesi haritaları elde edilmektedir. HEY Portalı aracılığıyla hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojilerinin etkin olarak kullanımıyla, vatandaşlarımızın soludukları ve yarın soluyacakları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Harita 1 - HEY Portalı Ulusal PM₁₀ Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl)

Hava kalitesi yönetimi bileşeni olan modelleme çalışmaları Bakanlığımızca hem ulusal/bölgesel /yerel ölçekte yürütülmekte; hem de geliştirilen yerli ve milli NEFES yazılımıyla sokak seviyesinde hava kalitesi değerlerinin 3 Boyutlu ortamda tespit edilmesi için kullanılmaktadır.

Harita 2 - NEFES Yazılımı Karabük İli Merkez-Safranbolu İlçesi Görseli

Bakanlığımızca, 5 metreye kadar kısa mesafeleri dahi modelleyebilen 3 boyutlu NEFES yazılımıyla hava kirliliğine neden olan noktalar ve kirlilik kaynağı tespit edilebilmektedir. Geliştirilen yerli ve milli yazılım NEFES ile stratejik hava kalitesi haritaları, 3 boyutlu bina modeli, kent atlası, topoğrafya, trafik yoğunluğu, kavşaklar, binaların yakıt tipi gibi çok sayıda etmen ele alınarak 3 boyutlu ortamda hava kalitesi değerleri 81 ilimiz için ortaya konulmaktadır.

NEFES yazılımıyla evsel ısınma, sanayi, kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımına bağlı hava kirliliği kaynak noktaları tespit edilip, kaynağa özgü önlemler geliştirilebilmektedir.

Hava kalitesi tahminlerinin Bakanlık kaynakları ve altyapısıyla gerçekleştirilmesine 2021 yılı itibarıyla başlanmış olup, çalışmalar 81 ilimizde yaygınlaştırılmıştır. Bu amaçla hava yönetimine esas faaliyette olan Operasyonel Merkez günlük olarak hava kalitesi tahmin sonuçlarını üretmektedir.

Çizelge 1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	aatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-(2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m^3)-insan sağlığının korunması için-	10	----

Çizelge 2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge 3 - Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi iyi seviyededir.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun olup, hava kirliliğine hassas gruplar orta düzeyde etkilenebilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel halkın etkilenmesi beklenmemektedir
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Hassas gruplar ciddi sağlık sorunları yaşayabilir. Genel halkın bazı sağlık etkileri yaşaması muhtemeldir.
201 - 300	Kötü	Mor	Nüfusun tamamının hava kirliliğinden etkilene olasılığı yüksek olup, hassas gruplar açık hava etkinliklerini kısıtlamalıdır.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Herkes, ciddi sağlık etkileri yaşayabilir. Açık hava etkinliklerinden kaçınılmalıdır.

Çizelge 4 –2024 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri

(<http://sim.csb.gov.tr>, 2025)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme	-	-
Atık Yakma	1	1
Cam	-	-
Çimento	-	-

Enerji	-	-
Gıda	-	-
Gübre	-	-
Kağıt	-	-
Kimya	-	-
Kireç	-	-
Lastik	-	-
Maden	-	-
Metalurji	1	13
Otomotiv	-	-
Rafineri	-	-
Şeker	-	-
Tekstil	-	-
Jeotermal Enerji (JES)	-	-
TOPLAM	2	14

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava Kalitesinde değerlendirilecek kirleticiler; Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği Hava kalitesinin değerlendirilmesi başlığı altında Madde-8’de “değerlendirilecek kirleticiler, Ek I’de listelenen kükürt dioksit, azot dioksit, azot oksitleri, partiküler madde, kurşun, benzen, karbon monoksit, ozon, arsenik, kadmiyum, nikel, benzo(a)piren ve Ek II’nin E bölümünde listelenen ozon öncül maddeleridir” olarak belirtilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri Çevre Koruma Ajansı standartlarına göre ise; hava kirliliği havadaki ozon (O₃), karbon monoksit (CO), sülfür dioksit (SO₂), nitrojen oksit (NO), likit ve partiküller gibi maddelerin miktarına göre belirlenmektedir. Hava kirletici parametreleri kısaca açıklanacak olursa;

Karbonmonoksit(CO): Renksiz, kokusuz bir gaz olup; yakıtlarda ki karbonun tam yanmadığında oluşur. Dokulara O₂ taşınmasını engelleyerek boğulmalara yol açar.

Azotdioksit (NO₂): Yüksek sıcaklıklarda (1200 °C) oluşan oldukça reaktif gazlardır. Pek çok türü renksiz, kokusuzdur ve suda erimez. Yüksek sıcaklıklarda yanma sonucu genellikle NO, az miktarda ise NO₂ oluşur. Atmosferde bulunan NO, oksidasyon sonucunda NO₂ dönüşür ve NO₂ güçlü bir oksidandır. NO_x’ler ise katı veya sıvı yakıtların yüksek sıcaklıklarda yandığında oluşmakta olup, NO_x emisyonları artan otomobil sayısı ve endüstrileşme nedeniyle artış göstermektedir.

Kükürtdioksit (SO₂): Renksiz, yanmayan ve parlamayan bir gaz olup, açığa çıkan SO₂ yaklaşık %60-70’i kömür yakmasıyla oluşmaktadır. Kükürtdioksit, burunda ve farenkste iritasyonun, ana hava yollarında spazma yol açmaktadır. Rüzgarla çok uzun mesafelere taşınabilir, nemde çözülmesi, güneş ışığı ve bazı kimyasallarla sülfürik asit oluşturarak asit yağmurlarının oluşmasına yol alabilir.

Partikül Madde (PM₁₀) : Havada ki partikül madde (çökentöz), insan sağlığını etkileyen en önemli kirletici olup, partikül boyutu ise sağlık üzerinde olumsuz olarak etkilidir. Partikül maddelerin fiziksel boyutu kadar kimyasal kompozisyonları da sağlık açısından önemlidir.

Partikül maddelerin bünyesinde civa, kurşun, kadmiyum gibi ağır metaller ile kanserojenik kimyasalları bulundurabilmekte ve insan sağlığı açısından önemli tehdit oluşturabilmektedir. Bu

zehirli ve kanser yapıcı kimyasal bileşenler nemle asidik düşünmekte ayrıca kurum, uçucu kül, araçların egzoz partikülleri kanser yapıcı maddeler içerdiğinden bunların uzun süre solunması kanser hastalığına sebep olmaktadır.

Ozon (O3): Atmosferin doğal bileşimin de bulunan ozon, yüksek konsantrasyonlara ulaştığında oldukça reaktif bir gazdır. Suda çözünmediğinden solunum sisteminin derinliklerine ulaşarak akciğerlerde olumsuz etkiler göstermektedir.

Kurşun (Pb): Hava kirliliğine yol açan en önemli ağır metal olup, özellikle çocuklarda daha ciddi zehirlenmelere yol açmakta, anemi, zeka geriliği ve davranış bozukluklarına neden olmaktadır.

Çizelge 5 – 2024 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları

(KARDEMİR A.Ş., MARZİNC A.Ş., ALTER A.Ş., KARGAZ A.Ş., 2025)

		Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
		Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi	KARDEMİR A.Ş.	Kok Fabrikaları	Koklaşa bilir Taş Kömürü	1.549.700	Demiryolu Teker Üretim Tesisi	2.717.463		
		PCI Tesisi	Antrasit Kömürü	257.840	Çubuk Kangal Haddehanesi	17.821.628		
		Enerji Tesisleri	Taş Kömürü	141.240	Sürekli Dökümler Tesisi	1.298.628		
					Yemekhane, Isınma, Dağıtım Merkezi vb.	5.210.375,64		
	Marzinc Marmara Geri Kazanım San. Ve Tic. A.Ş.	Proses Waelz döner fırını	Antrasit	26.119,0	Proses Waelz döner fırını ve kurutucu fırını	1.340.874,18		
					Sosyal Bina	2.604,73		
					Mutfak	4.747,69		
	Alter Demir Çelik				Üretim ve Ofis	899.290		
		Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m ³)	
Konut	Abone sayısı 83.546 kişi					67.021.441		

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

İlimizde mevcut bulunan SİM ölçüm istasyonları aracılığıyla sürekli PM₁₀, SO₂, NO₂ gibi kirlетici parametreler izlenmektedir.

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

2025-2029 yıllarını kapsayan 3. İzleme dönemi için Temiz Hava eylem Planı (THEP) hazırlanmış ve 27 Mart 2025 tarihinde Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Yeni THEP kapsamında İlimiz genelinde:

-Madde 1: Halkın ilgili şikâyetleri mesai saatleri içinde/dışında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün (0370)4245169-4337316 telefonlarına, Zabıta Müdürlüklerinin Alo 153 no'lu telefona bildirilecek olup, yazılı ve görsel basın yoluyla İlimiz de hava kirliliği ile mücadelede uygulanacak olup, uyulacak kurallar ve Bakanlığımızın Alo 181 vb. şikâyet edebilecekleri telefon numaraları halka duyurulacaktır.

-Madde 2: Yetki devri bulunan Belediye Başkanlıkları tarafından teşkil edilecek denetim ekiplerince katı yakıtta ısınan bina, apartman ve siteler başta olmak üzere fırınlar ve iş yerleri kış sezonu boyunca sürekli denetim yapılacaktır. Yapılacak denetimlerde apartman ve iş yerlerinin uygun yakıt ve baca sistemine sahip olmadıkları, baca yükseklikleri v.b. kriterler incelenerek uygun olmayanların faaliyeti uygunsuzluk giderilinceye kadar denetim yapılarak, bu konuda halkın bilgilendirilmesi (Belediye Zabıtasınca) sağlanacaktır. Ayrıca uygun olmayan yakıtlardan numune alınarak analiz yapılmak Ayrıca uygun olmayan yakıtlardan numune alınarak analiz yapılmak üzere Bakanlığımızdan yetki almış laboratuvarlara gönderilecektir.

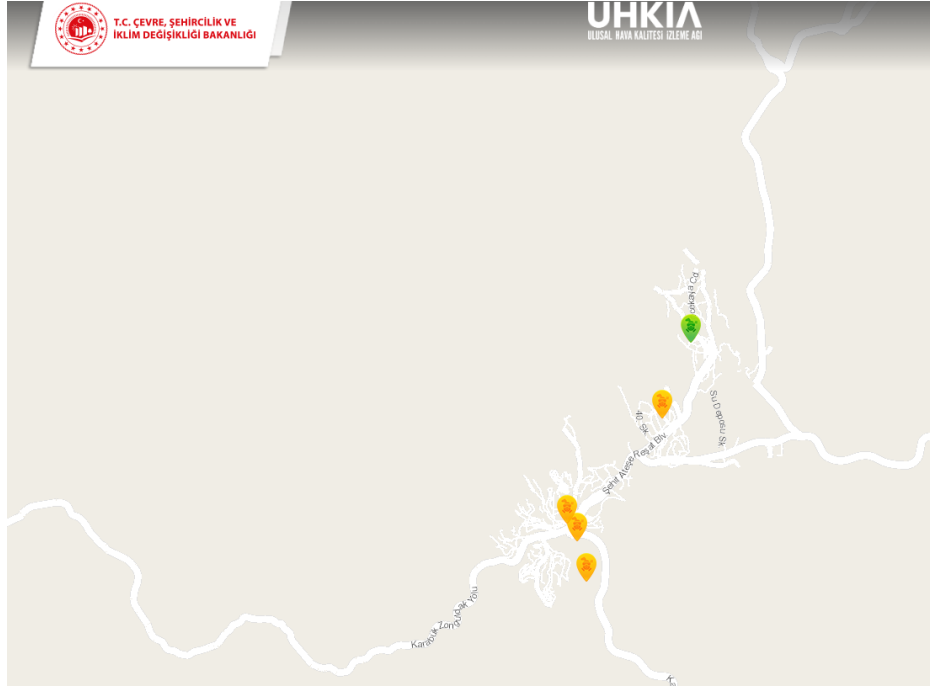
-Madde 3: İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı olmayan ve izinsiz kömür satışı yapan iş yerlerinin faaliyeti ilgili Belediyesince durdurulacak ve İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı ruhsatı iptal edilecektir.

-Madde 4: Tüketiciler; kömürlerini katı yakıt satıcısı izin belgesi bulunan firmalardan almakla yükümlüdür.

-Madde 5: Tüketiciler; satıcılardan fatura ve/veya perakende satış ofisi; sevk irsaliyesi; kontrol fişi vb. belgeleri almakla zorunlu olup, yapılacak denetimlerde ibraz etmekle yükümlüdürler.

-Madde 6: Katı yakıt kullanan Kamu Kurum ve Kuruluşlara ait hizmet binası, lojman, sosyal tesis vb. doğalgaz kullanımı zorunluluğu getirilecektir. (Doğalgaz hattı bulunan alanlar için geçerlidir.)

A.4. Ölçüm İstasyonları

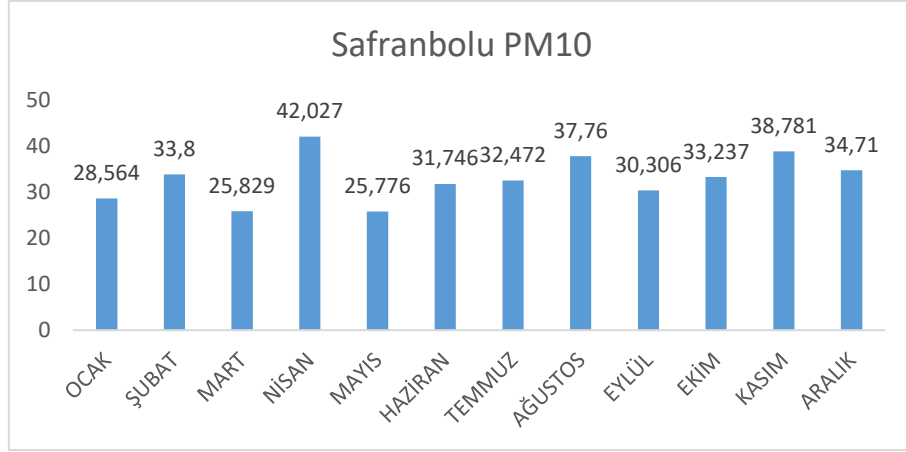

Harita 3 –Karabük ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

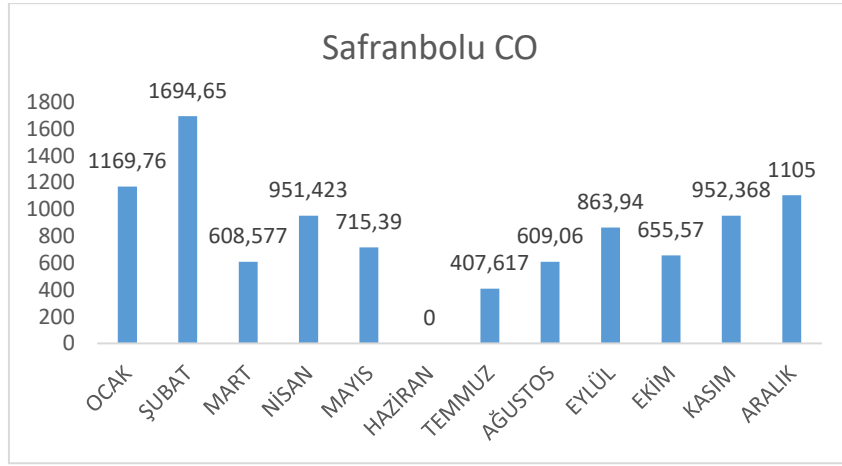
Haritada gösterildiği üzere İlimiz; Merkez İlçesi, 5000 Evler Mahallesi, Safranbolu İlçesi Emek Mahallesinde birer adet hava kalitesi ölçüm istasyonu bulunmakta olup, bütün istasyonlar Hava İzleme Ağı üzerinden takip edilebilmektedir.

Çizelge 6 - 2024 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler
(havaizleme.gov.tr, 2025)

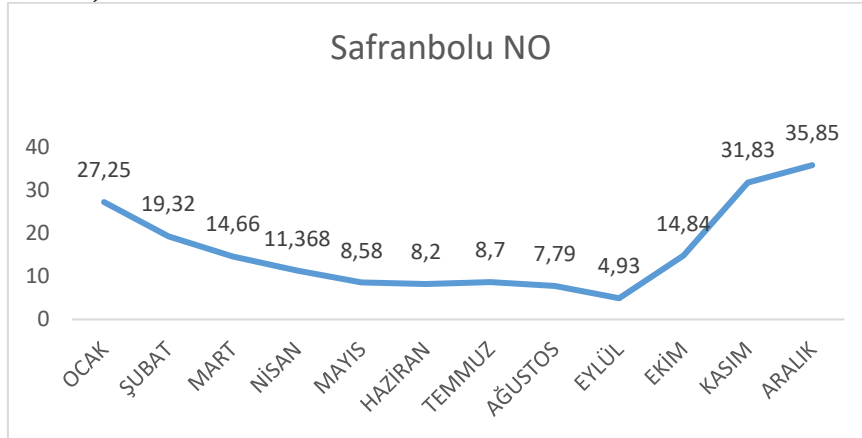
İSTASYON YERLERİ	İSTASYON TÜRÜ (Isınma/Trafik/Sanayi)	HAVA KİRLİTİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₃	NO- NO ₂	PM ₁₀ ,
Tören Alanı	Sanayi/Trafik/Isınma	X	X	X	X	X	X
75. Yıl	Trafik/Isınma	X	-	-	-	-	X
Safranbolu	Trafik/Isınma	X	X	X	-	x	X
Kardemir-1	Sanayi	X	X	X	X	X	X
Kardemir-2	Sanayi						

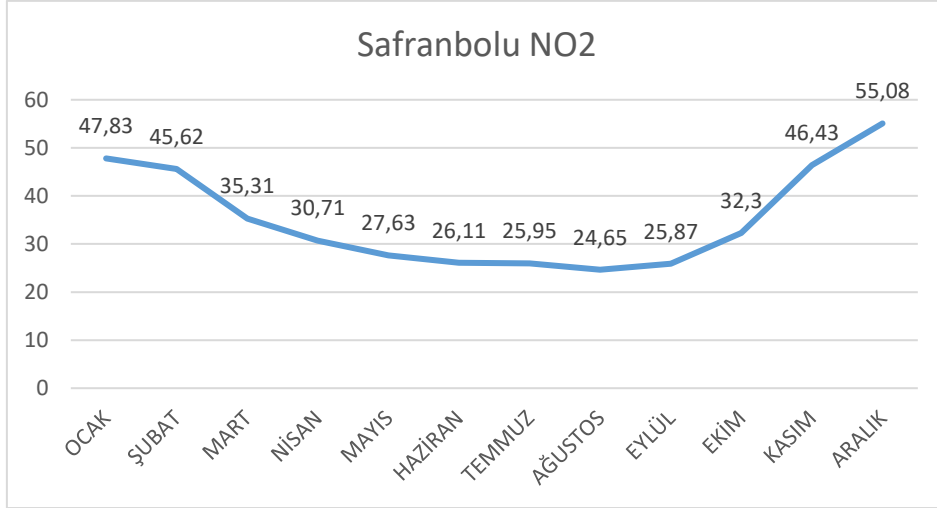
Grafik 1- 2024 yılında Safranbolu istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

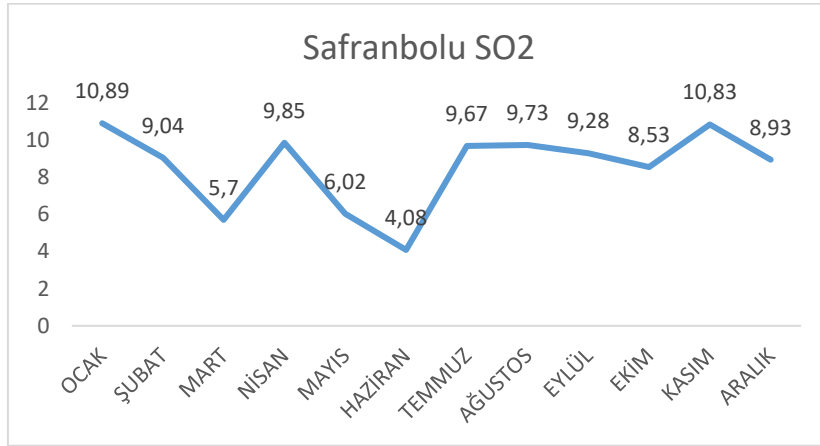
Grafik 2- 2024 yılında Safranbolu istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

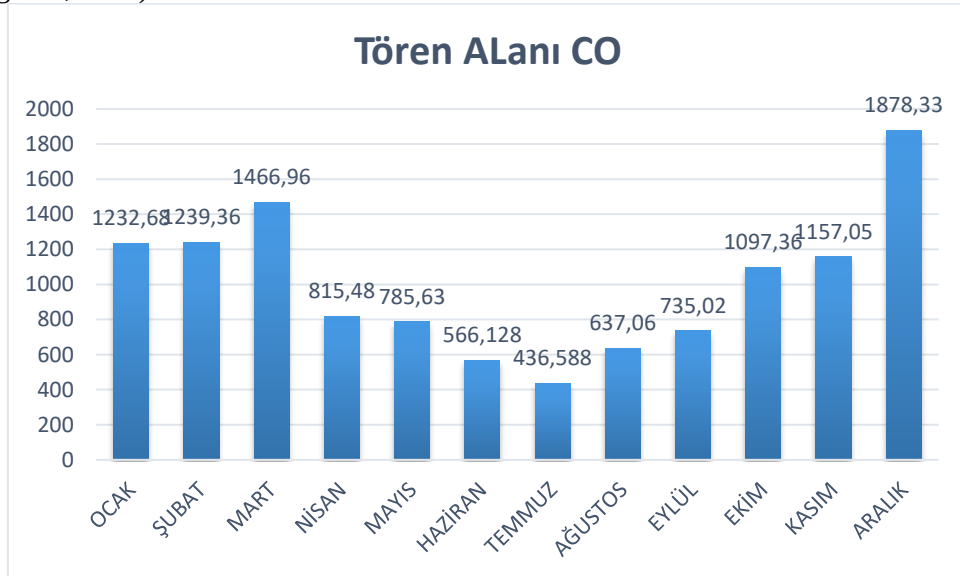
Grafik 3- 2024 yılında Safranbolu istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

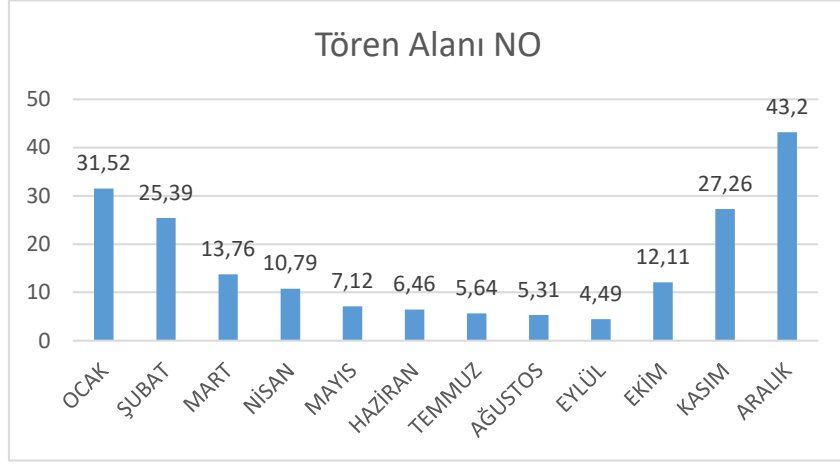
Grafik 4- 2024 yılında Safranbolu istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

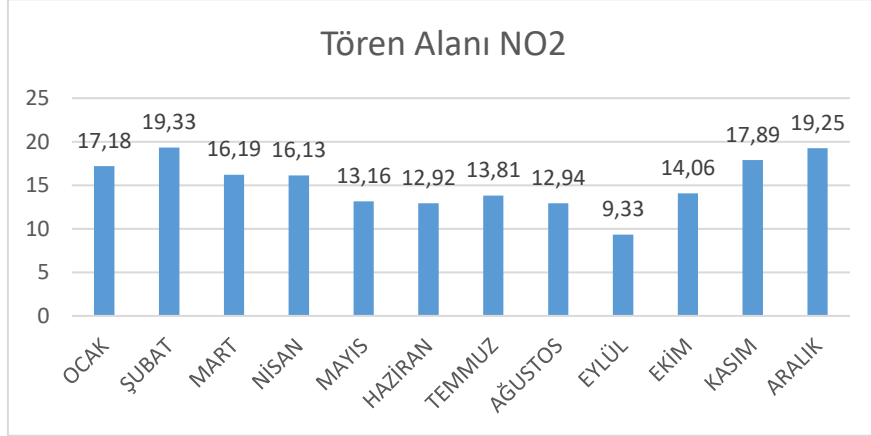
Grafik 5- 2024 yılında Safranbolu istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

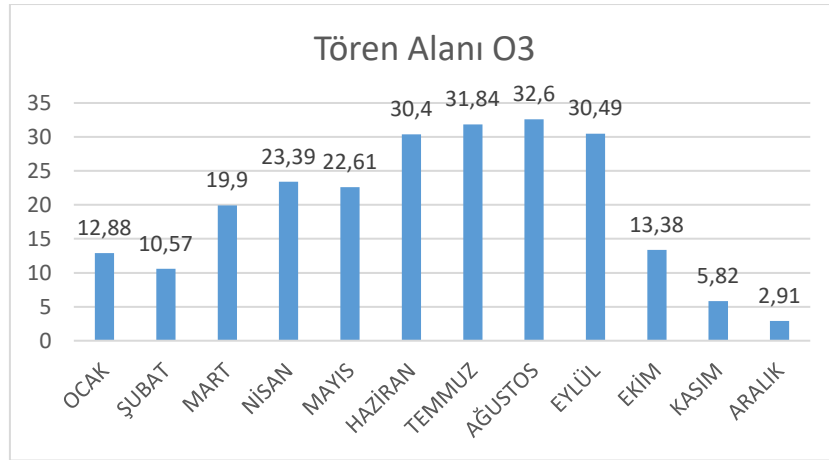
Grafik 6- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

Grafik 7- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

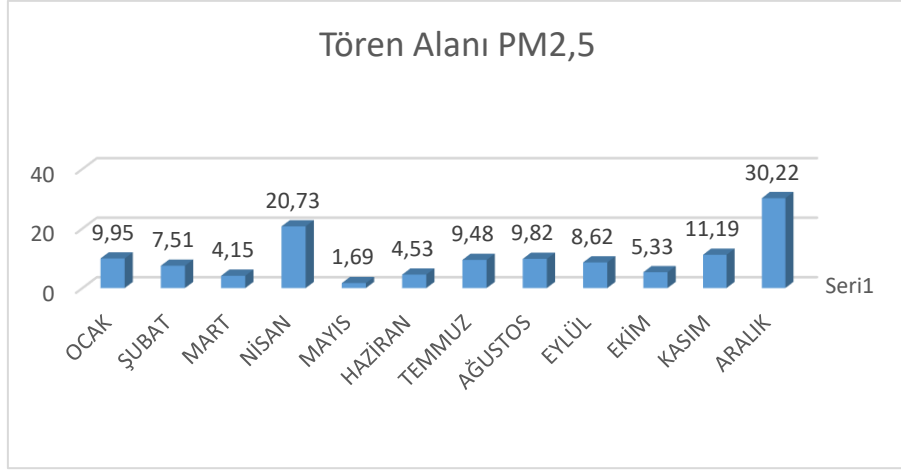

Grafik 8- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

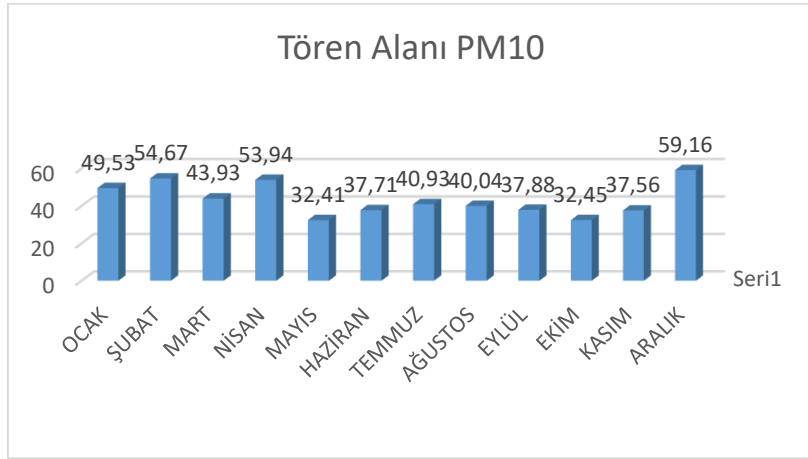

Grafik 9- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

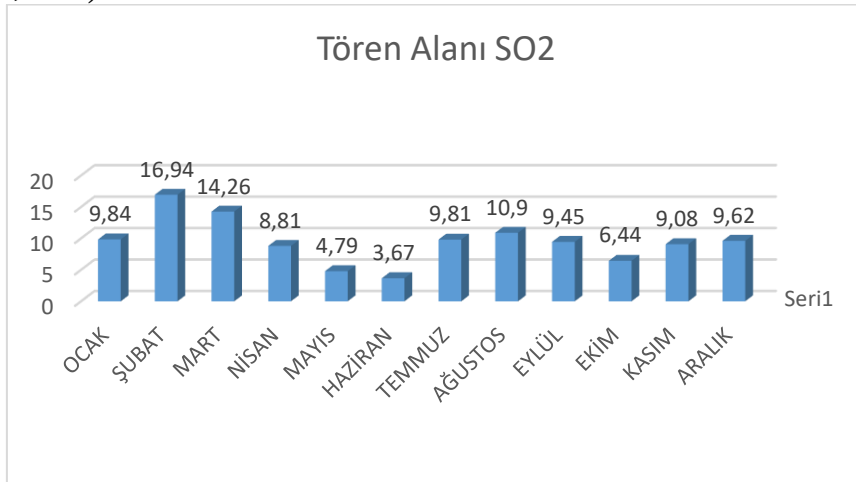

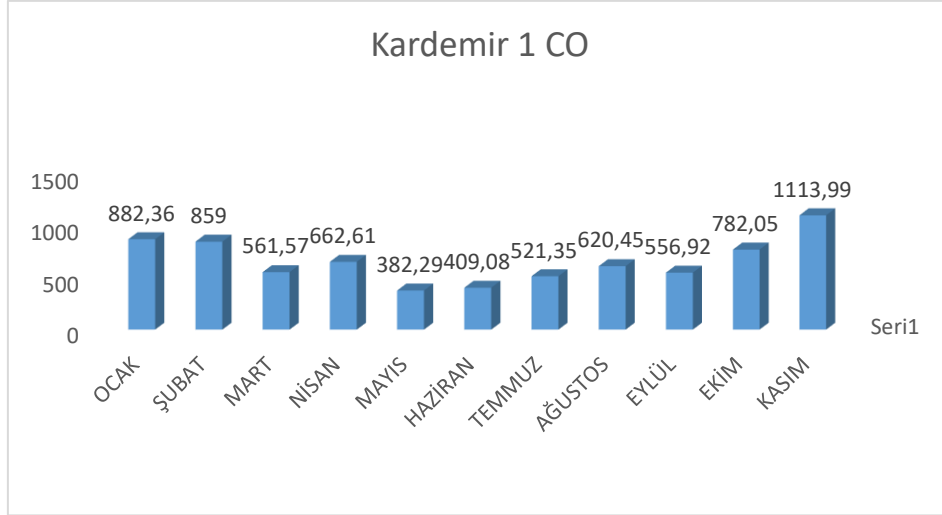
Grafik 10- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu PM_{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

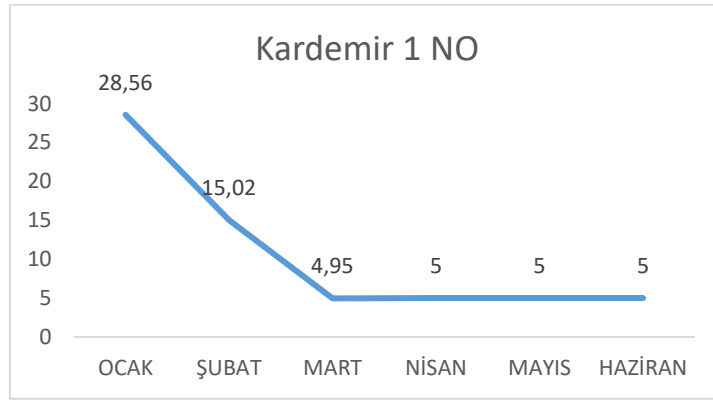
Grafik 11- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

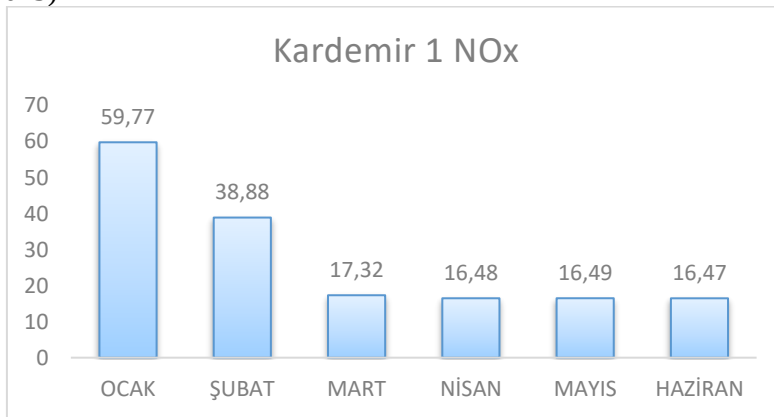
Grafik 12- 2024 yılında Tören Alanı istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

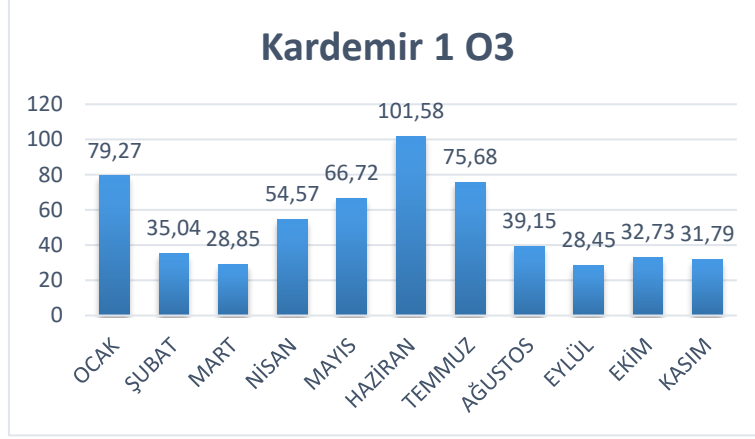
Grafik 13- 2024 yılında Kardemir-1 istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

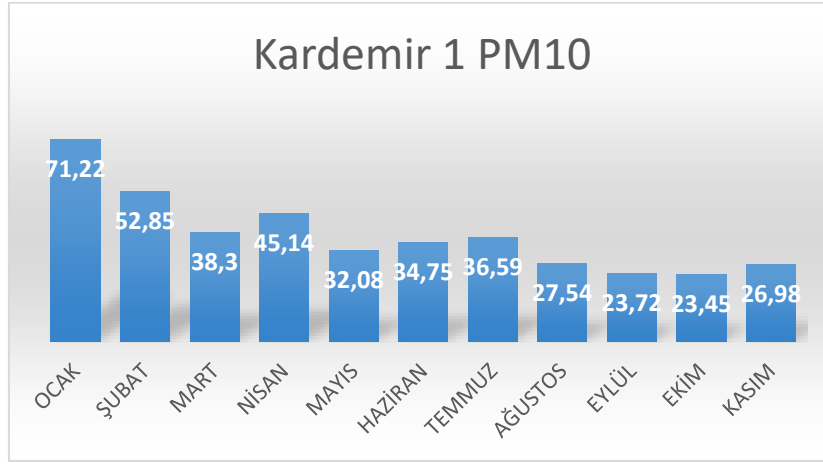
Grafik 14- 2024 yılında Kardemir-1 istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

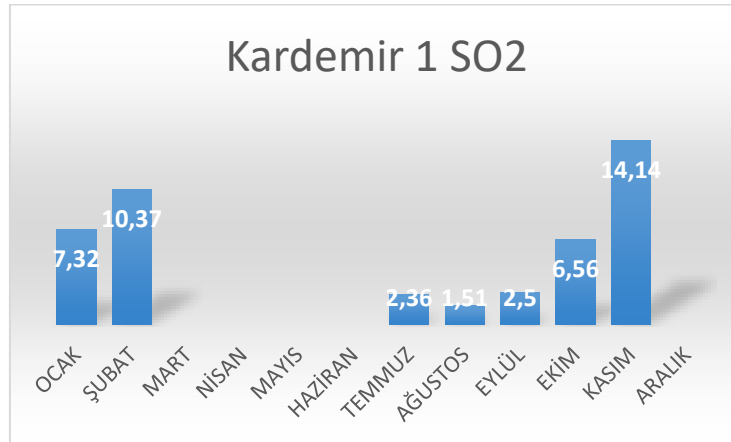
Grafik 15- 2024 yılında Kardemir-1 istasyonu NOx parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

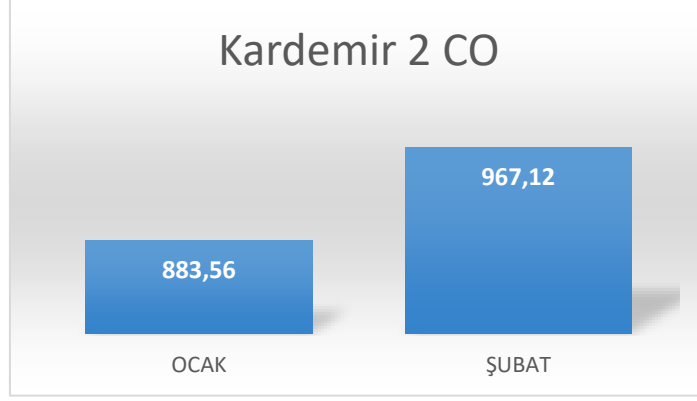
Grafik 16- 2024 yılında Kardemir-1 istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

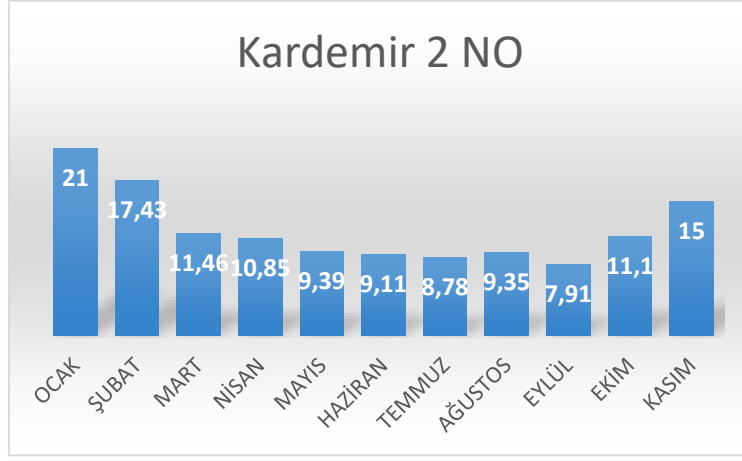
Grafik 17- 2024 yılında Kardemir-1 istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

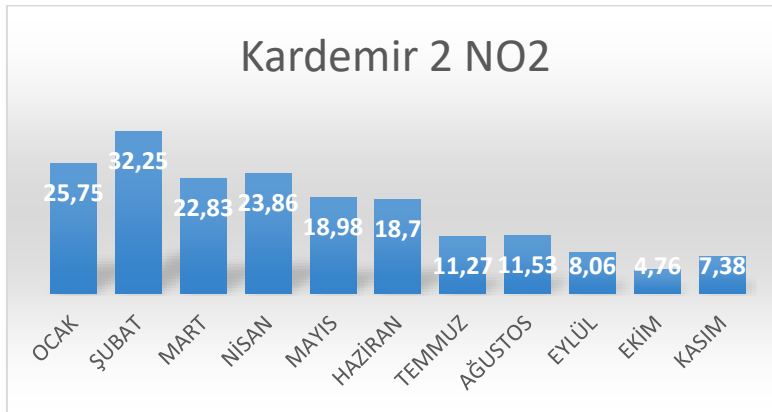
Grafik 18- 2024 yılında Kardemir-1 istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

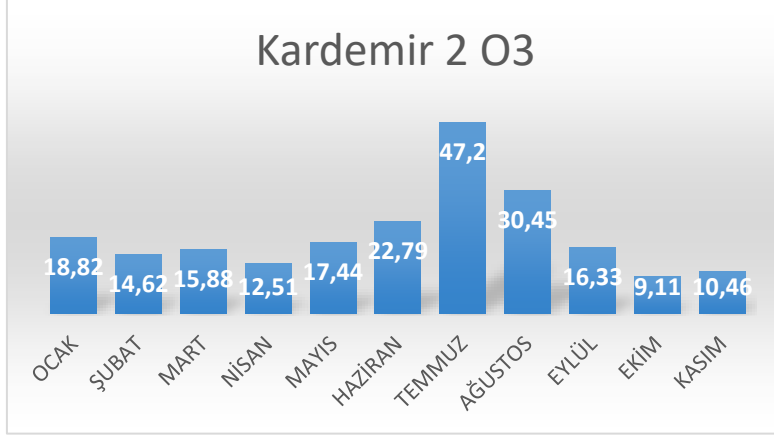
Grafik 19- 2024 yılında Kardemir-2 istasyonu CO parametresi günlük ortalama değeri grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

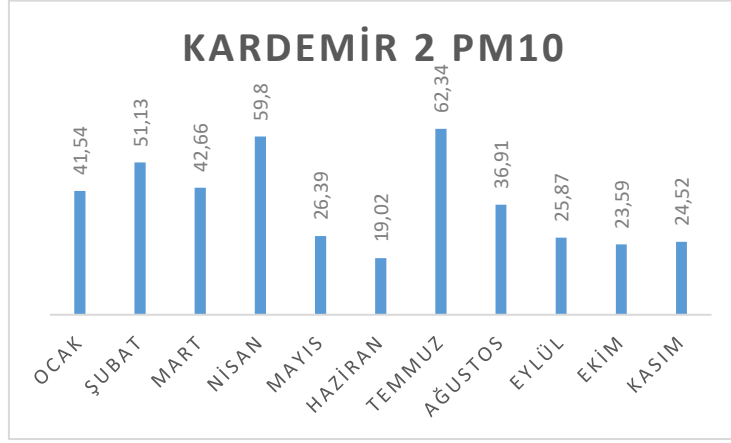
Grafik 20- 2024 yılında Kardemir-2 istasyonu NO parametresi günlük ortalama değeri grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

Grafik 21- 2024 yılında Kardemir-2 istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değeri grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

Grafik 22- 2024 yılında Kardemir-2 istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

Grafik 23- 2024 yılında Kardemir-2 istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2025)

Çizelge 7 – 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2025)

KARABÜK Safranbolu	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	10,89		28,56	2	1,169		27,25		47,83		48,7			
Şubat	9,04		33,8	3	1,694		19,32		45,62		44,72			
Mart	5,7		25,83	1	0,608		14,66		35,31		29,78			
Nisan	9,85		42,02	9	0,951		11,36		30,71		26,92			
Mayıs	6,02		25,78	-	0,715		8,58		27,63		20,28			
Haziran	4,08		31,74	2	0		8,2		26,11		19,38			
Temmuz	9,67		32,47	-	0,407		8,7		25,95		19,45			
Ağustos	9,73		37,76	1	0,609		7,79		24,65		18,25			
Eylül	9,28		30,31	-	0,863		4,93		25,87		13,82			
Ekim	8,53		33,24	2	0,655		14,84		32,3		26,17			
Kasım	10,83		38,78	4	0,952		31,83		46,43		45,15			
Aralık	8,93		34,71	6	1,105		35,85		55,08		62,45			

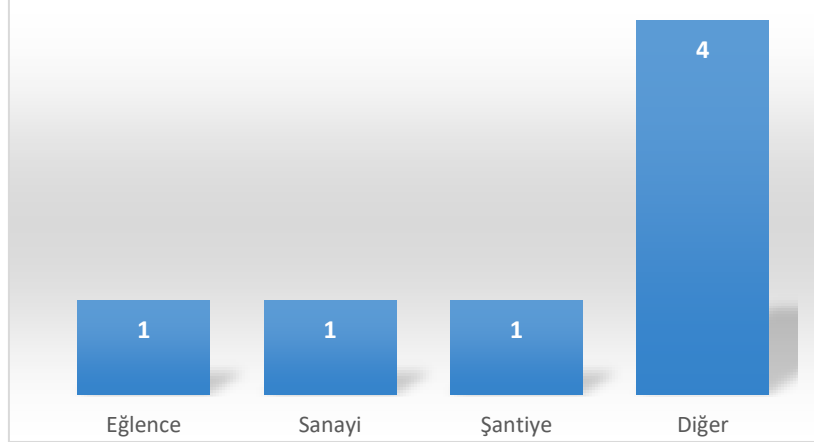
KARABÜK Kardemir 1	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	7,32		71,22	22	0,882		28,56				59,77		79,27	
Şubat	10,37		52,85	12	0,859		15,02				38,88		35,04	
Mart			38,3	5	0,561		4,95				17,32		28,85	
Nisan			45,14	8	0,662		5				16,48		54,57	
Mayıs			32,08		0,382		5				16,49		66,72	
Haziran			34,75	3	0,409		5				16,47		101,58	
Temmuz	2,36		36,59	4	0,521								75,68	
Ağustos	1,51		27,54	1	0,62								39,15	
Eylül	2,5		23,72		0,556								28,45	
Ekim	6,56		23,45		0,782								32,73	
Kasım	14,14		26,98		1,113								31,79	
Aralık														

KARABÜK Kardemir 2	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak			41,54	10	0,883		21		25,75		48,68		18,82	
Şubat			51,13	12	0,967		17,43		32,25		49,69		14,62	
Mart			42,66	12			11,46		22,83		34,29		15,88	
Nisan			59,8	12			10,85		23,86		34,72		12,51	
Mayıs			26,39				9,39		18,98		28,38		17,44	
Haziran			19,02	2			9,11		18,7		27,81		22,79	
Temmuz			62,34	21			8,78		11,27		20,05		47,2	
Ağustos			36,91	5			9,35		11,53		20,88		30,45	
Eylül			25,87				7,91		8,06		15,97		16,33	
Ekim			23,59				11,1		4,76		15,86		9,11	
Kasım			24,52				15		7,38		22,39		10,46	
Aralık														

KARABÜK Tören Alanı	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	9,84		49,53	14	1,232		31,52		17,18		48,7		12,88	
Şubat	16,94		54,67	19	1,239		25,39		19,33		44,72		10,57	
Mart	14,26		43,93	8	1,466		13,76		16,19		29,78		19,9	
Nisan	8,81		53,94	9	0,815		10,79		16,13		26,92		23,39	
Mayıs	4,79		32,41	1	0,785		7,12		13,16		20,28		22,61	
Haziran	3,67		37,71	6	0,566		6,46		12,92		19,38		30,4	
Temmuz	9,81		40,93	7	0,436		5,64		13,81		19,45		31,84	
Ağustos	10,9		40,04	4	0,637		5,31		12,94		18,25		32,6	
Eylül	9,45		37,88	6	0,735		4,49		9,33		13,82		30,49	
Ekim	6,44		32,45	6	1,097		12,11		14,06		26,17		13,38	
Kasım	9,08		37,56	7	1,157		27,26		17,89		45,15		5,82	
Aralık	9,62		59,16	12	1,878		43,2		19,25		62,45		2,91	

Not: 75. Yıl istasyonumuzdan 2024 yılında sistemsel kaynaklı veri alınamadığı için çizelge doldurulamamıştır.

A.5. Çevresel Gürültü

Grafik 24– 2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı
(e-denetim, 2025)

İlimizde hazırlanan mevcut gürültü eylem planı bulunmadığından Çizelge 8 doldurulamamıştır.

Çizelge 8 – Tamamlanan Gürültü Bariyerleri
(Kaynak, yıl)

İli/İlçesi	Konumu	Tamamlandığı Yıl	Bariyer Alanı (m ²)	Bariyer Tipi

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

İlimizde hazırlanan Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı (YİDEP) bulunmamaktadır. Ancak, Bakanlığımızın (İklim Değişikliği Başkanlığı 20.03.2025 tarih ve E-49674329-010.03-9996 sayılı yazısı ile YİDEP taslağı için görüş bildirilmiş olup, en geç 2027 yılının sonuna kadar İl genelinde YİDEP hazırlanacaktır.

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

Çizelge 9- 2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(egzoz@csb.gov.tr, TÜİK, 2025)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
	80.197	35.675

Çizelge 10 – Tamamlanan Bisiklet Yolları
(Kaynak, Yıl)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

Çizelge 11 – Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları
(Kaynak, Yıl)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

Çizelge 12 – Tamamlanan Çevre Dostu Sokak
(Kaynak, Yıl)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

İlimizde bisiklet yolu, yeşil yürüyüş yolu, çevre dostu sokak bulunmaması sebebiyle Çizelge 10-11-12 doldurulamamıştır.

A.8 Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde, Bakanlığımızın beş farklı noktada kurduğu sürekli izleme merkezi (SİM) olmak üzere hava kalitesi sürekli izlenmekte; gürültü kontrolü alanına yapılan şikayetler doğrultusunda Müdürlüğümüze ait teknik cihazlarla işletmelerde ölçüm yapılmakta; PGD ve egzoz denetimlerimizle de yakıt kontrolü sağlanmaktadır.

Kaynaklar

havaizleme.gov.tr

Karabük Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

Kardemir Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Marzinc Marmara Geri Kazanım San. Ve Tic. A.Ş.

Kargaz A.Ş.

TÜİK

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Çizelge 13 –İlin akarsuları
(DSİ, 2025)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Araç Çayı	150	73	18,42	Filyos Çayı	Sulama, Enerji
Eflani Deresi	43	43	3,95	Filyos Çayı	Sulama, Enerji
Yenice Çayı	63	63	55,35	Filyos Çayı	Sulama
Eskipazar Deresi	48	30	1,61	Filyos Çayı	Sulama, Enerji, Sanayi

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

Çizelge 14 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar
(DSİ, 2025)

Gölün/Göletin/ Rezervuarın Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Katılan Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
Bostancılar	Toprak Dolgu	1.192.000	200	0		Sulama
Kadıköy	Toprak Dolgu	800.000	300	0		Sulama
Ortakçılar	Toprak Dolgu	590.000	150	36.400		Sulama
Hatipoğlu	Kum Çakıl Dolgu	2.304.000	476	401.595		Sulama

B.1.2. Yeraltı Suları

Çizelge 15 – Yeraltı suyu potansiyeli
(Safranbolu Belediye Başkanlığı, 2025)

Kaynağın İsmi	hm ³ /yıl
Koca Çayır Sondajı	38.000

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

İlimizdeki yeraltısuyu seviyesi 10 metre ile 250 metre arasında değişmektedir (DSİ, 2025)

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge 16 - 2024 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları
(Kaynak, 2025)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları YSKY (Tablo-5)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yeraltı Kaynağı	Hzar	İçme Kullanma Suyu	Yok	Yok	Yok	Yok			Y:472088,53 X:5473868,97	0,2
Yeraltı Kaynağı	Bulak	İçme Kullanma Suyu	Yok		Yok	Yok			Y:468861,78 X:4569396,67	
Yüzey						78-001		Merkez/ Öğlebeli	469605.23 4561611.92	6
Yüzey						78-002		Merkez/ Kılavuzlar	471380.87 4562499.85	3,00
Yüzey						78-003		Safranbolu / Navsaklar	477964.17 4562742.59	3,66
Yüzey						78-004		Ortakçı Göleti/Eflani	500680.39 4586049.81	2,25
Yüzey						78-005		Kadıköy Göleti/Eflani	499754.95 4589606.60	2,75
Yüzey						78-006		Bostancılar Göleti/Eflani	495854.45 4588471.97	2,25
Yüzey						78-007		Merkez/ Cemaller	473324.46 4553404.62	8,00
Yüzey						78-008		Safranbolu / Çavuşlar	482448.87 4553372.48	8,66
Yüzey						78-009		Hanköy	467941.70 4539207.87	3,33
Yüzey						78-010		Eskipazar/ Hamamlı-Gerede Çayı	470403.93 4524145.93	5,72
Yüzey						78-011		Eskipazar/ Hamamlı-Çerkeş Çayı	469479.09 4523746.02	3,33
Yeraltı						78-012		Merkez/ Öğlebeli	469137.78 4561207.90	18,33
Yeraltı						78-013		Merkez/ Kılavuzlar	472084.75 4562331.21	17
Yüzey						78-017		Yenice/ Satuk	448093.31 4561048.29	8,50
Yüzey						78-018		Yenice/ Yeşilköy	435286.68 4563236.64	9,25
Yüzey						78-019		Merkez/ Cemalovası	473286.72 4553366.48	3,00
Yüzey						78-020		Safranbolu / Tayyip	471652.06 4591922.45	3,00

Yüzey						78-021		Safranbolu / Konarı	481362.75 4564637.49	4,00
Yüzey						78-022		Safranbolu / Sat	483623.81 4561676.76	2,50
Yeraltı						78-024		Eflani	497896.88 4585943.51	14,75
Yeraltı						78-025		Ovacık/ Merkez	492114.14 4547402.61	19,00
Yeraltı						78-025		Yenice/ Ören	438094.42 4563014.79	9,66
Yüzey						78-027		Eskipazar/ Bulduk	462344.05 4521948.64	1,98
Yüzey						78-028		Yenice/ Gökbel	450986.67 4561473.14	3,25

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizde 2024 yılında üretim yapılan sulu tarım alanı 2847,6 ha. üretim yapılan kuru tarım alanı 25253,20 ha.'dır. 2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları; azot (N) için 806 ton, fosfor (P) için 356 ton, potasyum (K) için 22 ton olup, ticari gübre kullanılarak tarım yapılan toplam alan 71.841 ha'dır.

B.3.2.2. Diğer

B.4. Denizler

İlimizde deniz bulunmamaktadır.

B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

İlimizde deniz kıyısı bulunmadığı için Çizelge 17 doldurulamamıştır.

Çizelge 17 – Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi
(Kaynak, yıl)

Su Yönetim Birimi Kodu	Su Yönetim Birimi Kapsadığı Alan	Ekolojik Kalite Durumu		
		20...	20...	20...
MAR10	İzmit İç körfez	Orta kalite	Zayıf kalite	Orta kalite

Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu

İlimizin denize kıyısı bulunmadığından ilgili bölüm doldurulamamıştır.

B.4.3. Acil Müdahale Planları

İlimizin denize kıyısı bulunmadığından Çizelge 18 doldurulamamıştır.

Çizelge 18 –.....yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı
(Kaynak, Yıl)

Şehir	Acil Müdahale Planı Hazırlaması Gereken Kıyı Tesis Adedi	Onaylı Plana Sahip Kıyı Tesis Adedi

B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri

İlimizin denize kıyısı bulunmadığından ilgili bölüm doldurulamamıştır.

B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri

İlimizin denize kıyısı bulunmadığından ilgili bölüm doldurulamamıştır.

B.4.6. Deniz Çöpleri

İlimizin denize kıyısı bulunmadığından ilgili bölüm doldurulamamıştır.

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

İlimiz, Safranbolu İlçesi Merkez ve Yukarı Tokatlı Köyü'ne içme ve kullanma suyu şebekesi hizmeti verilmektedir. Şebeke hizmeti verilen nüfus: Safranbolu Merkez: 52.140, Yukarı Tokatlı Köyü: 2.500 kişi

Karabük İlimizin İçme ve Kullanma suyu ihtiyacı Toprakcuma mevkiinde yer alan Karasu kaynağı ve Hamzalar su kuyuları olmak üzere 2 bölgeden temin edilmektedir. Bu bölgelerden Toprakcuma Karasu kaynağı ilimiz içme ve kullanma suyunun yaklaşık %94'ini karşılamakta olup ve Hamzalar su kuyuları ise %6 civarını karşılamaktadır.

Karasu kaynağı Karabük ili ve Safranbolu İlçemizin İçme, Kullanma ve Endüstri suyu ihtiyacını karşılamak üzere DSİ Müdürlüğü tarafından 17.01.2003 yılında ihale edilmiş olup, 23.04.2007 tarihinde geçici kabulü 26.02.2009 tarihinde kesin kabulü yapılarak ilgili Belediyelere devredilmiştir.

Proje sahası Batı Karadeniz bölgesinde Araç çayı yakınında Karabük'e 25.8 km mesafesinde DSİ 23. Bölge Müdürlüğü Kastamonu sınırları içerisinde yer almaktadır. Bu Proje kapsamında Karasu kaynağında bir kaptaj yapısı ile Karabük ve Safranbolu'ya kadar olan ana isale hatları ve pompa istasyonları inşa edilmiştir. Bu bağlamda boruların temini ve döşenmesi, hatlarda bulunan tahliye, vantuz yol geçişi vb. sanat yapıları ile hatların korozyona karşı korunması ile suyun dezenfeksiyonu için Klorlama Ünitesi işleri yapılmıştır. Karasu Projesi çerçevesinde yapılan Ana isale hatlarında çapı 400 mm kadar olan borularda HDPE PE 100 borular, 400 mm'den daha büyük çaplarda ise içi özel katkılı çimento harcı, dışı polietilen ile kaplı muflu bileşimli, spiral kaynaklı Çelik borular kullanılmıştır. Karasu kaynağındaki kaptajdan gelen suyumuz kent merkezi içerisinde değişik noktalarda inşa edilmiş olan Terfi istasyonlarına kendi cazibesi ile hiçbir enerji harcamadan gelerek, terfi istasyonlarındaki yatay motopomplarla diğer depolarımıza gönderilmektedir. Toprak Cuma Karasu Toplam su debisi değişken olmakla birlikte 800 ile 1200 lt/sn.dir.

Hizmet edilen nüfus 134810kişi olup, Hizmet alan nüfusun değişimi ilimizdeki üniversiteye , ve yapılaşma koşullarına bağlı olarak artmaktadır.

İçme Suyu Arıtma Tesisimizde 2024 Yılında ;15.708.362 m3/yıl su üretilmiş olup, Diğer bir tesis olan Hamzalar 646.804 m3/yıl dır. İçme Suyu Arıtma Tesisimiz aktif olarak işletilmesi sağlanmaktadır.

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

İçmesuyu Arıtma Tesisi mevcut günlük maksimum kapasitesi: 35.000 m³
İçmesuyu Arıtma Tesisi'nde arıtılan su miktarı ortalama: 24.000 m³
Hızar Yeraltı kaynağı 2024 yılı çekilen su miktarı: 5.681.535
Bulak yeraltı kaynağı 2024 yılı çekilen su miktarı. 825.000
Karasu yeraltı kaynağı 2024 yılı çekilen su miktarı: 2.015.865
Sanayi işletmelerinde tüketilen su miktarı: 464 m³ (2 adet sanayi işletmesi mevcut)
Safranbolu ilçemizde içmesuyu kaynaklarından tarımsal sulama yapılmamaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Karasu Kaynağından 1000 l/sn lik debide su temin edilebilmektedir. Faal durumdadır.

Hamzalar Kuyular 350 l/sn İhtiyaç halinde kullanılabilir. Mevcutta ise 50lt/sn çalışır durumdadır.

Safranbolu ilçemize ait 2 adet yeraltı kaynağımız mevcut olup Hızar ana kaynak, Bulak yedek kaynak olarak kullanılmaktadır. Bu iki kaynağımızın suyu yeterli gelmediği durumlarda Karabük Belediyesi ve Safranbolu Belediyemize tahsis yapılan ve Karabük Belediyesi İçme suyu arıtma tesisinde arıtılmakta olan suyu terfi ettirerek kullanmaktayız.

B.5.2. Sulama

İlimizde, 2024 yılında yaklaşık 5665,80 hektar sulanabilen tarım arazisi bulunmaktadır. Ayrıca İlimizde yapımı devam eden gölet ve barajların yapımı bittiğinde yaklaşık 8590,00 hektar alan sulamaya açılacaktır. Sulama sistemlerinin büyük bir kısmı açık kanal olmakla beraber kapalı boru sistemi vasıtasıyla tarla başına kadar taşınan su ile salma ve damla sulama sistemleri ile tarım yapılan alanlarda mevcuttur.

Safranbolu İlçemiz merkezinde park bahçeler müdürlüğü tarafından park ve bahçeler sulanmaktadır.

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimizde salma sulama yapılan alan 1459,80 hektardır. Sulamadan dönen sular drene edilmemektedir.

B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Damlama, yağmurlama ve basınçlı sulama yapılan alan yaklaşık 310 ha alan olup basınçlı sulama yapılan alanda kullanılan su miktarı 500.000 ton/yıl olarak belirlenmiştir. İlimizde 1 adet sulama kooperatifi olup sulama birliği bulunmamaktadır. Sulama sistemlerinin tesisi bireysel girişim ya da imece şeklinde yapılmaktadır.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

SIRA	PROJENİN ADI	İLÇE	AKARSU	FİRMA	KURULU GÜÇ (MWe)	YILLIK ÜRETİM (GWH)
1	Pirinçlik Reg. ve HES	Merkez	Yenice Çayı	Enbatı Elk. Ürt. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	21,32	83,54
2	Yalnızca Reg. ve HES	Merkez	Yenice Çayı	Filyos Enerji A.Ş.	14,43	56,89
3	İkiler Reg. ve HES	Merkez	Gerede Çayı	İskele Elektrik Ürt. A.Ş.	6,12	18,32
4	Eren Reg. ve HES	Safranbolu	Soğanlı Çayı	Irmak Enerji Ürt. San. Tic. Ltd. Şti.	35,19	141,9

B.5.5. Rekreatif Su Kullanımı

İl genelinde belediyemize ait rekreatif (örneğin: park, bahçe sulaması) amaçlı kullanılan suların büyük bir bölümü (su tankerleri vb.) yüzde % 92 oranında akarsulardan kullanılmakta olup şehir merkezinde ve sürekli sulama yapılması gereken yerlere şehir şebekesinden sulama yapılabilir. Bu oran da yaklaşık olarak % 6-8 civarındadır.

Safranbolu İlçemizde park-bahçeler yıllık su tüketimi: 50.791 m³'tür.

B.6. Çevresel Altyapı

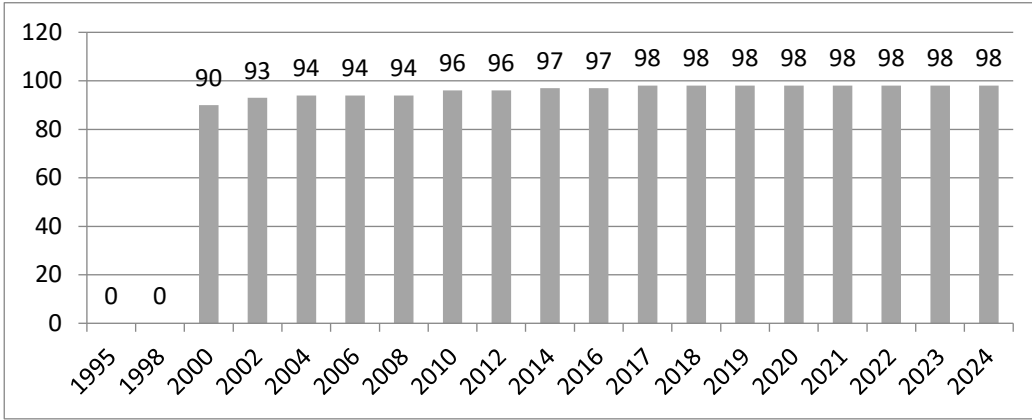
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Safranbolu İlçemiz atık suları Karabük Belediyesi Atık su Arıtma Tesisi'nde arıtılmakta olup topografik yapısı nedeniyle alt yapı hizmeti alamayan bölgelerde paket atık su arıtma tesisleri bulunmaktadır. İlçemiz atık suların % 90 1 2003 Yılından bugüne kadar Karabük Belediyesi tarafından arıtılmakta olup ,2019 yılından itibaren de paket atık su arıtma tesisi ile kalan % 9 luk kısmı arıtmaya başlanmıştır.

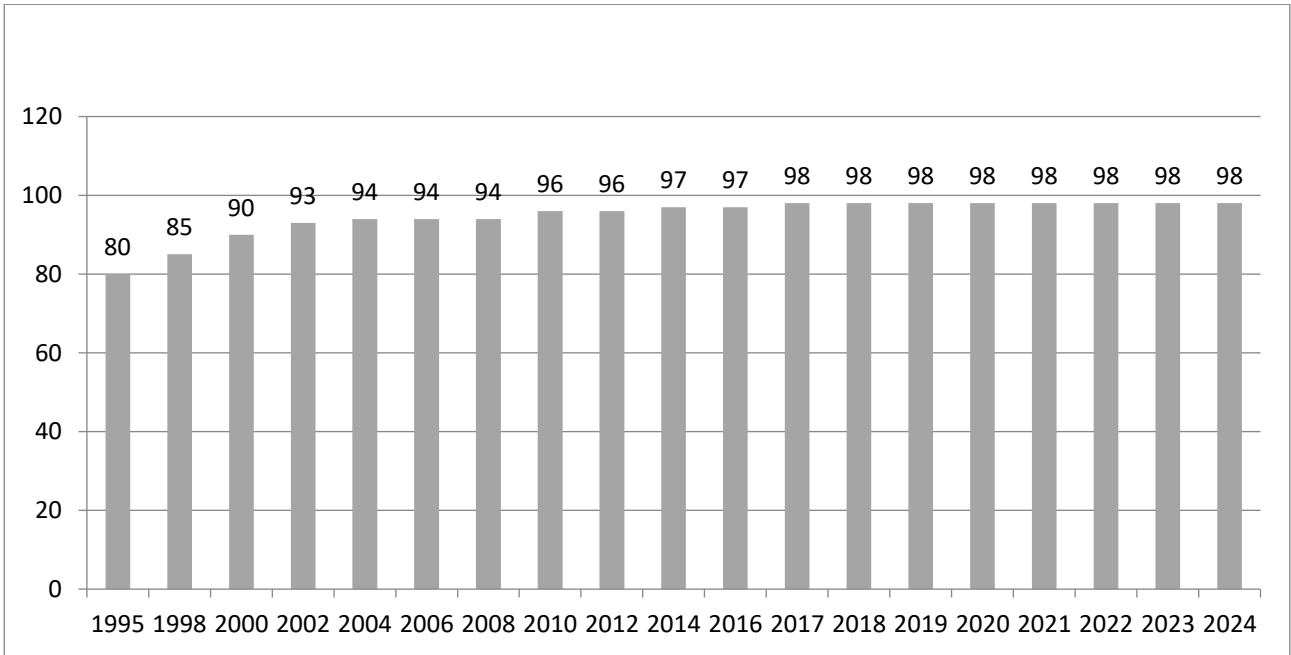
Karabük Belediyesi tarafından arıtılan atık su .%90

Paket atık su arıtma tesisi tarafından arıtılan atık su miktarı: % 9

Diğer (fosseptik) : % 1

Grafik 25 – Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı
(Karabük Belediyesi, 2025)

Grafik 26 – Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı
(Karabük Belediyesi, 2025)

Belediyenin atıksu arıtma tesis (ler)inden çıkan arıtma çamurunun analizi de (Hangi mevzuata göre hangi analizlerin yapıldığı belirtilmelidir.) verilmelidir.

Çizelge 19 – 2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(İl ve İlçe Belediyeler, 2025)

Yerleşim Yerinin Adı		Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m³/sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/yıl)
		Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi	Karabük Belediyesi	X				X		36.720		500	Filyos Çayı	X	130.000	45
İlçeler	Safranbolu	X			X	X		1,092	YOK	800				
	Yenice			X										
	Eflani			X										
	Ovacık			X										
	Eskipazar			X										

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Karabük OSB arıtma tesisi yapım aşamasındadır.

Çizelge 20 –.....yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu

(Kaynak, yıl)

OSB/Serbest Bölge/Sanayi Sitesi Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı

Çizelge 21 –.....yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı

(Kaynak, yıl)

Tesis Statüsü	Toplam Tesis Sayısı	AAT'si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesisleri	120	46
Turizm Tesisleri veya Site Yönetimi	2	2
Diğer	122	48

B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi

İlimizde bulunan düzenli depolama sahası sızıntı suları Karabük Belediye Başkanlığına ait Atıksu Arıtma Tesisinde bertaraf edilmektedir.

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı

Çizelge 22 – 2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu

(Karabük Belediyesi, Endüstriyel Tesisler, 2025)

ARITILMIŞ ATIKSULARIN YENİDEN KULLANILMASI VEYA BERTARAFI								
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m³/yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m³/yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m³/yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m³/yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m³/yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m³/yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m³/yıl)	Diğer Yeniden Kullanım (m³/yıl)	TOPLAM (m³/yıl)
25.596.537,5	746.060			287.769,65				26.630.367,15

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

Toprak kirliliğine ilişkin olarak Kirlenmiş Sahalar Bilgi Sistemi üzerinden sunulan Faaliyet Ön Bilgi Formları incelenerek “şüpheli saha” konumunda olan sahalarda denetimler

gerçekleştirilmekte olup, herhangi bir kirliliğe rastlanılmaması durumunda şüpheli saha listesinden çıkarılmaktadır.

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Yönetimi

Tesislerde oluşan arıtma çamurları tehlikeli veya tehlikesiz atık olarak bertarafa gönderilmektedir.

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

Madencilik faaliyetleri kapsamında bozulan sahaların doğaya yeniden kazandırılması için hazırlanan planlar orman vasfına haiz alanlar için Zonguldak Orman Bölge Müdürlüğüne, diğer alanlarda ise İl Müdürlüğümüze sunulmakta olup, sahaların kapanması durumunda planlar doğrultusunda gerekli iş ve işlemler yapılmaktadır.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge 23 – 2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2025)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	806	71.841
Fosfor	356	
Potas	22	
TOPLAM	1185	

Çizelge 24 - 2024 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)

(Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2025)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler		2,5	
Herbisitler		3,7	
Fungisitler		4,05	
Rodentisitler		0,96	
Nematositler		1	
Akarisitler		1,5	
Kışlık ve Yazlık Yağlar		-	
Diğer		13	
TOPLAM		26,71	

Çizelge 25 -.....yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları

(Kaynak, yıl)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamında ilimizde alıcı ortama atıksu deşarjı olan tesisler ve atıksu arıtma tesisi kurmayı planlayan tesislerin başvuruları Müdürlüğümüzce değerlendirilmektedir.

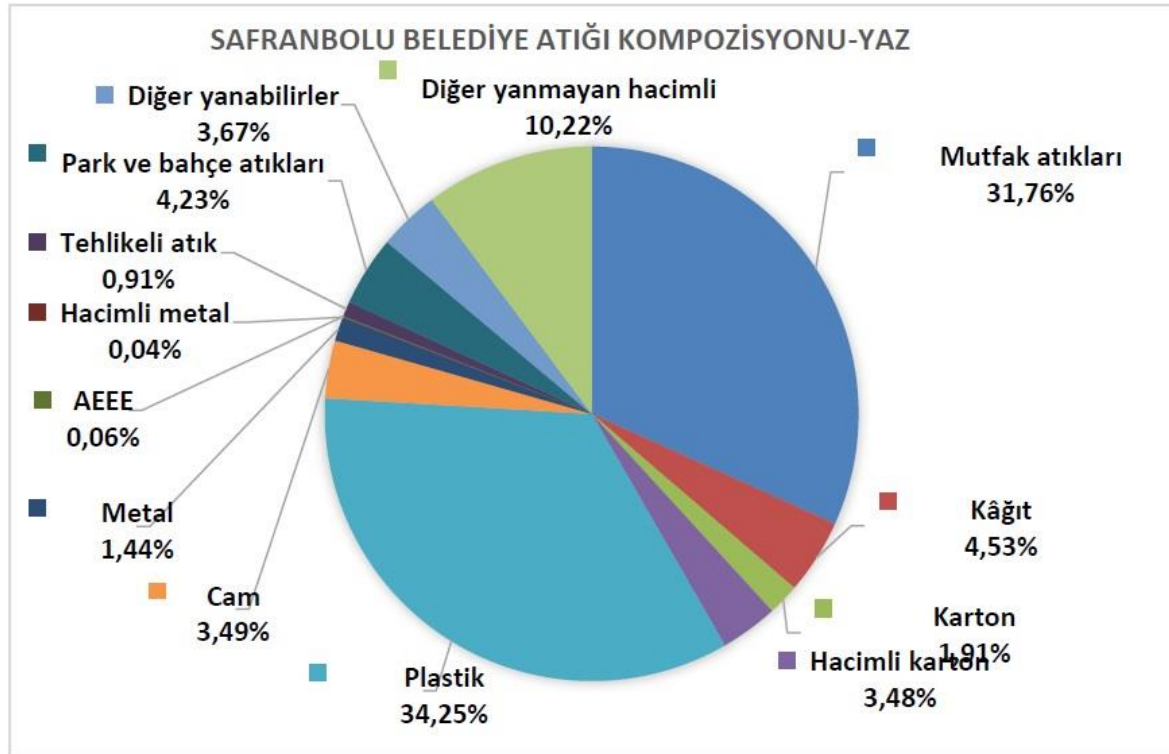
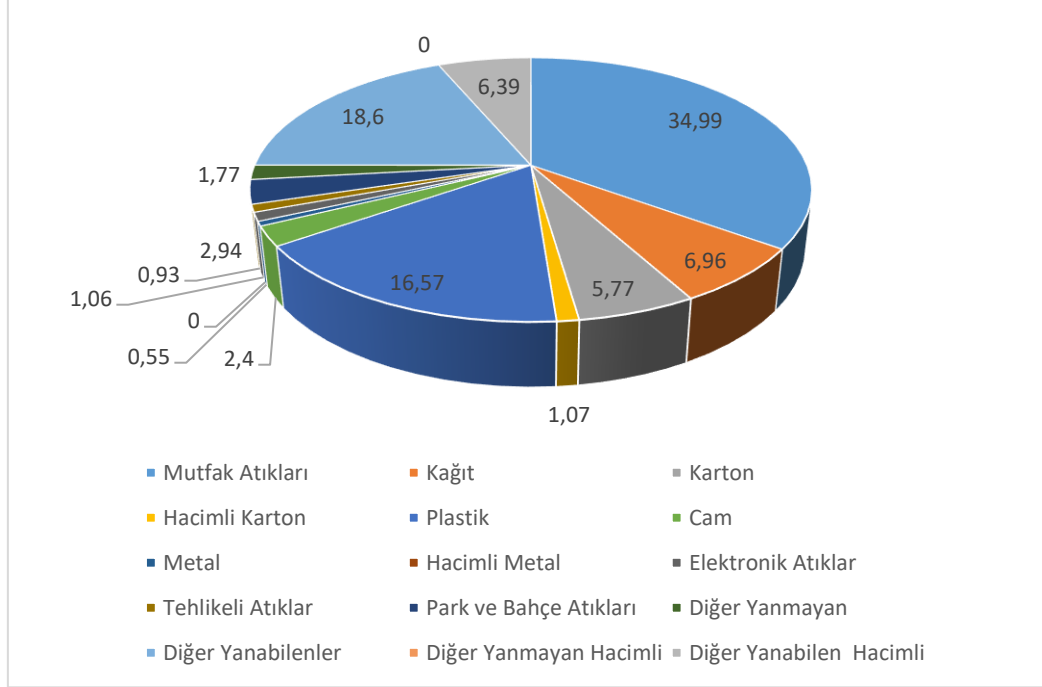
Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında atıksu deşarjı konulu çevre izni için çevrimiçi çevre izinleri sisteminden yapılan başvurular değerlendirilmekte olup, çevre izni alan tesislerden Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği İdari Usuller Tebliği kapsamında ilgili sektör tablosuna göre atıksu numuneleri alınmaktadır.

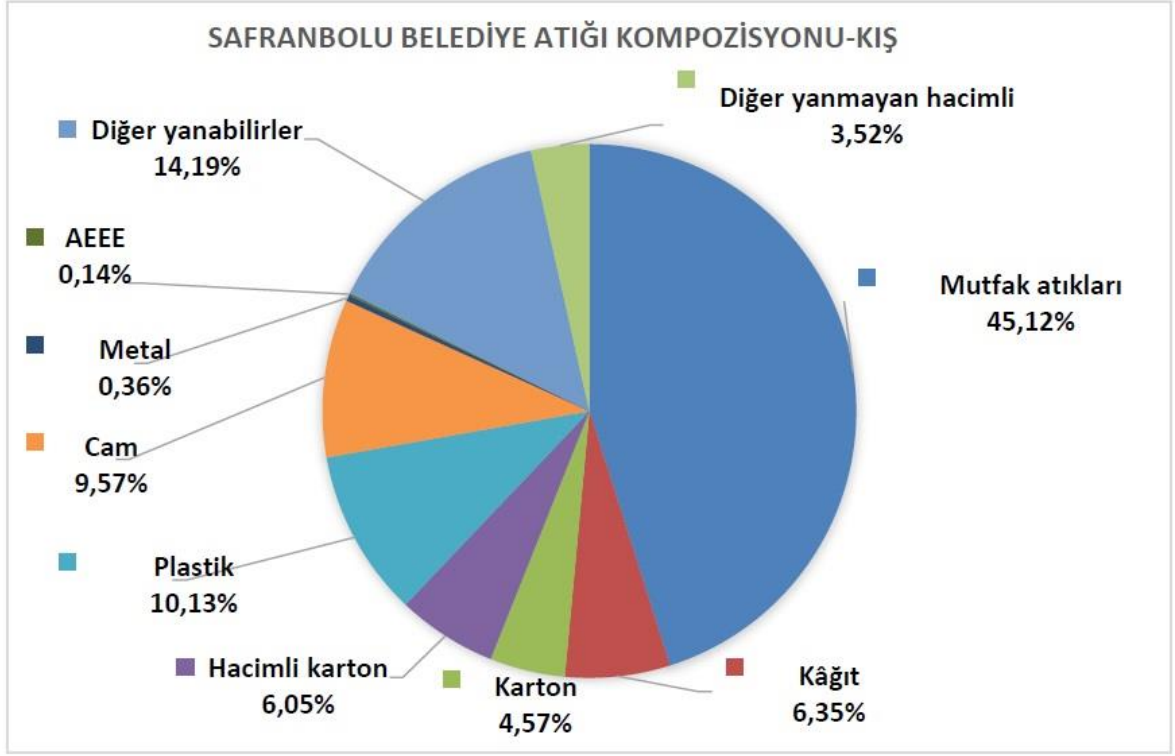
Kaynaklar

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- Karabük Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- DSİ
- Karabük Belediye Başkanlığı
- Karabük Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
- <https://sim.csb.gov.tr/>

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları

Grafik 27 - 2024 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu
(Karabük Belediyesi, Safranbolu Belediyesi, 2025)

Çizelge 26 - 2024 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri
(Karabük Belediyesi, 2025)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi / İlçe Belediyeleri/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Birlik Üyesi Olmayan İlçe Belediyeleri	Nüfus	Toplanan Atık Miktarı (ton/gün)		Sıfır atık yönetim sistemi çerçevesinde kaynağında ayrı toplanan Atık Miktarı (ton/gün)	Tesis İşletmecisi (*) (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))*	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi Türü				
				Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Düzenli Depolama Öncesi Yapılan Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon, ATY vb.)	Atık Yakma	Depo Gazından Enerji Üretimi	Diğer
Karabük İli Çevre Hizmetleri Birliği (KARÇEV)	Safranbolu		52140	57,25	48,5		ÖS	+	+		+	
İl Geneli												

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

Hafriyat artığı ve inşaat atığı geri dönüşüm yapan tesis ilimizde bulunmamaktadır. Bu yüzden Çizelge 27 doldurulamamıştır.

Çizelge 27—.....yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi
(Kaynak, yıl)

Belediye Adı	Üretilen İnşaat /Yıkıntı Atığı Miktarı (m ³ /yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m ³ /yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi				Hafriyat Toprağı Yönetimi	
			Geri Kazanım Tesisi Adı	Geri Kazanım Tesisi Adresi	Düzenli Depolama Tesisi Adı	Düzenli Depolama Tesisi Adresi	Döküm Sahası Adı	Döküm Sahası Adresi
İl Geneli (Toplam)								

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

Sıfır Atık Projesi, 2018 yılı itibariyle TBBM, Sayıştay, Danıştay, Yargıtay, bakanlıklar, kurum, kuruluş, alışveriş merkezi, hastane, okul, üniversite, büyük işyerleri, yurt ve belediye binalarında aşamalı olarak uygulamaya geçirilmiştir.

Bu kapsamda Müdürlüğümüz tarafından yapılan çalışmalar:

-Sıfır Atık Projesi kapsamında Müdürlüğümüz tarafından 25 adet kurumda denetim yapılmış olup; “Sıfır Atık Bilgi Sistemi” ne kayıtlı olduğu, biriktirme ekipmanlarının yerleştirildiği ve atıkların kaynağında ayrı toplanıp geri dönüşüme gönderildiği belirlenen kurumlara Dünya Çevre Haftası etkinlikleri kapsamında Valimiz Sayın Fuat GÜREL tarafından plaket takdim edilmiştir.

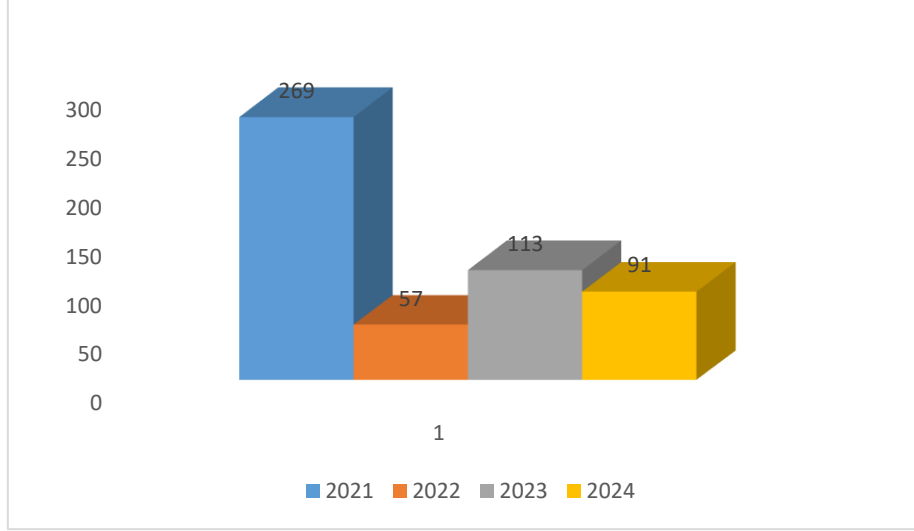
-Karabük Belediye Başkanlığı tarafından 100. Yıl Mah. (1 adet), Bayır Mah.(1 adet), 5000 Evler Mah.(2 adet), Yenişehir Mahallesi (1 adet) mobil atık getirme merkezi yerleştirilmiştir.

-Karabük Belediye Başkanlığı tarafından 20 adet sosyal yaşam merkezine “bitkisel atık yağ, atık pil ve ambalaj atıkları” için geri dönüşüm kutuları yerleştirilmiştir.

C.3.1. Eğitimler

2024 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde 3.595 kişiye eğitim verilmiştir.

Grafik 28 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2025)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Çizelge 28– 2024 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri
(Karabük Belediyesi, 2025)

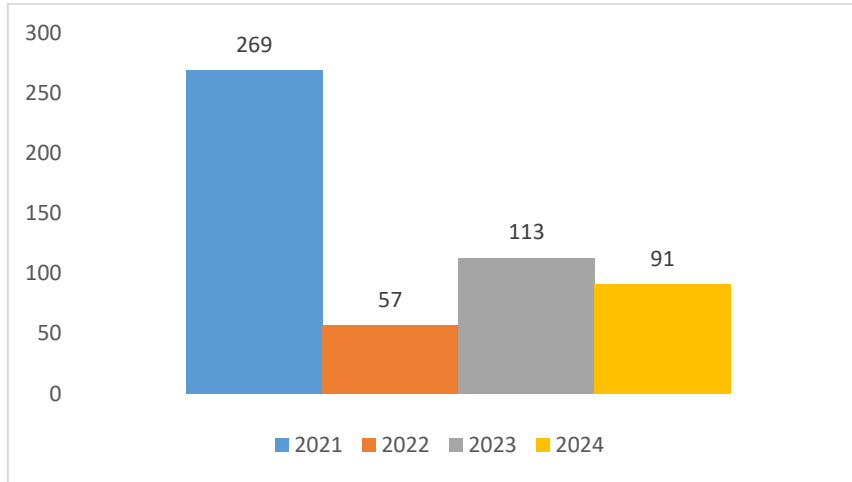
Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	KARABÜK BELEDİYESİ	1	1000	13 GRUP
Mobil Atık Getirme Merkezi	Karabük Belediyesi	4		
Mobil Atık Getirme Merkezi	.... AVM			

C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı

Çizelge 29 – 2024 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2025)

Kurum Türü	Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı
300 Ve Üzeri Konuta Sahip Siteler	-
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisi	-
Alışveriş Merkezi	-
Belediye	-
ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	2
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	5

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	-
Diğer	-
Eğitim Kurumu ve Yurtlar	2
Havalimanı	-
İl Özel İdaresi	-
İş merkezi ve Ticari Plaza	1
Kafeterya ve Restoranlar	
Kamu Kurum ve Kuruluşu	3
Kargo şirketleri	1
Konaklama İşletmeleri	33
Laboratuvarlar, hukuk büroları, dernek, kooperatif, çevre danışmanlık firmaları ve meslek kuruluşları, tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar	1
Liman	-
Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	-
Organize Sanayi Bölgesi	-
Sağlık Kuruluşu	-
Serbest Bölge, Sanayi Siteleri	-
Tren ve Otobüs Terminali	1
Zincir Marketler	25
Toplam Sayı	74

Grafik 29 – Yıllar itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşke sayısı (Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2025)

C.4. Ambalaj Atıkları

Ambalaj Bilgi Sistemine giriş yapılamadığından bilgi verilememiş; çizelgeler ve grafikler doldurulamamıştır..

Çizelge 30 –2022 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2025)

Ambalaj Cinsi	Beyan Edilen Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	82.003
Metal	50
Kompozit	-
Kağıt Karton	378.061
Cam	25.390
Ahşap	13.610
Karışık	410.010
Toplam	909.124

Çizelge 31 - Kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Kaynak*, yıl)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	
Ambalaj Üreticisi Sayısı	
Tedarikçi Sayısı	

(*Ambalaj Bilgi Sisteminden temin edilebilir.)

Çizelge 32 -.....yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2025)

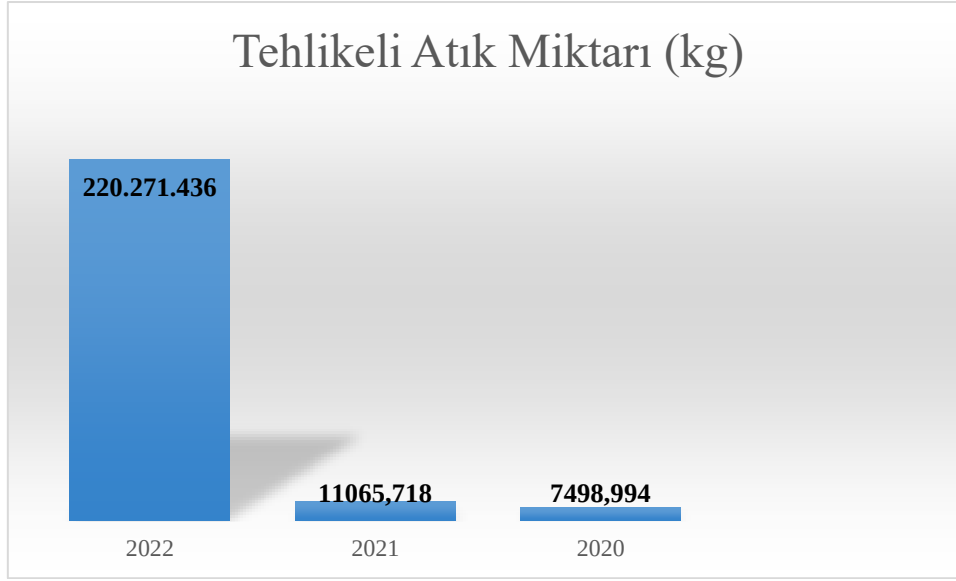
Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesis (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
2	-	2	-

Çizelge 33 -.....yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, yıl)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesis (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt- Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı

İlimizde Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesis bulunmaması nedeniyle Çizelge 33 doldurulamamıştır.

C.5. Tehlikeli Atıklar

Grafik 30 – 2022 yılı Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*

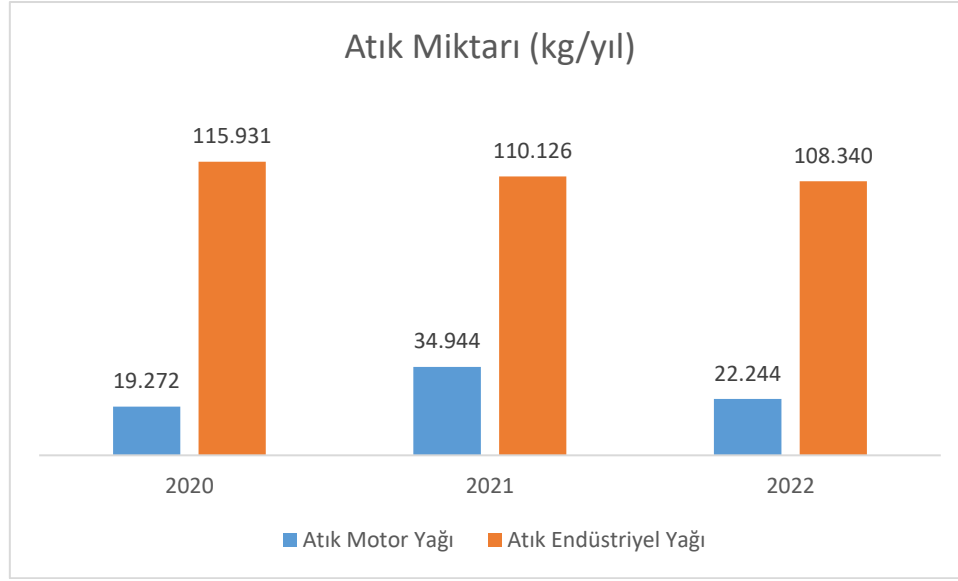
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2025)

Çizelge 34 -2022 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarları*

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*,2025)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (kg)
R	GERİ KAZANIM	89.933.037
D	BERTARAF	130.336.758
-	STOK	1.641
-	İHRACAT	0

C.6. Atık Yağlar

Grafik 31 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &
(Atık Yönetim Uygulaması, 2025)

Çizelge 35 –2022 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları
(Atık yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2025)

Geri kazanım ^{&} (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
130.584	0	0	300

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Çizelge 36 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2025)

2018	2019	2020	2021	2022
4.633	7.671	23	5.852	4.589

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

Çizelge 37 –2022 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler
(E-İzin, 2025, Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis Sayısı ¹	Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg)		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
-	11.616	-	-

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

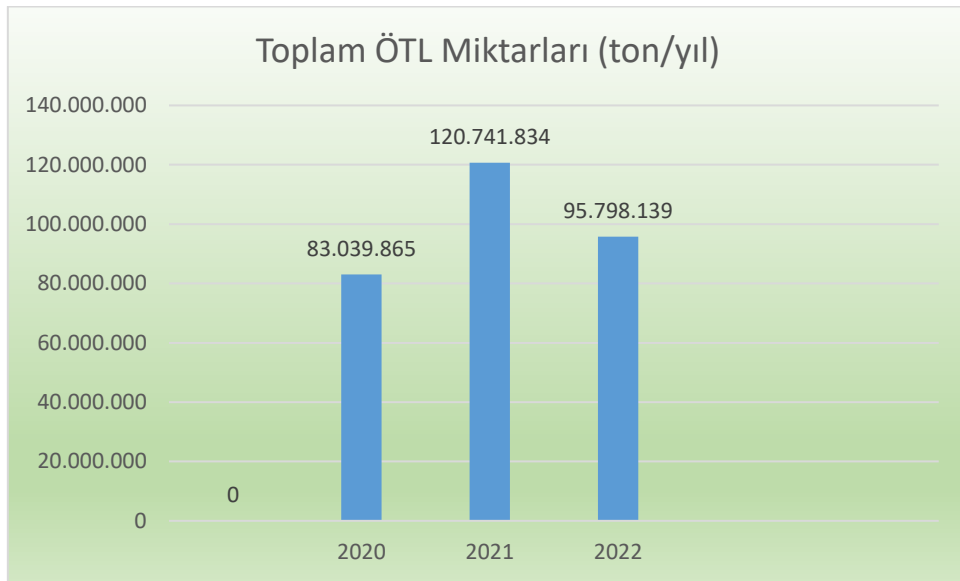
Çizelge 38 – .....yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler
(Atık Yönetim Uygulaması, yıl)

İlimizde ÖTL tesisi bulunmadığından Çizelge 38 doldurulamamıştır.

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
-	-	-	-	-	-

Çizelge 39 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*,2025)

	2020	2021	2022
Geri Kazanım Miktarı	32.127	78.090	25.900
AYT Miktarı	-	-	-

Grafik 32 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2025)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

Çizelge 40– 2022 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar
(Atık Yönetim Uygulaması, 2025)

AEEE'nin Biriktirildiği Atık Getirme Merkezleri ve Mobil Atık Getirme Merkezleri Sayısı	AEEE'lerin Biriktirildiği Transfer Noktası Sayısı	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	Atık Getirme Merkezlerinde, Mobil Atık Getirme Merkezlerinde ve Transfer Noktalarında Biriktirilen AEEE Miktarı (kg)	İşlenen AEEE Miktarı (kg)
-	-	-	4.268	-

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

İlimizde ömrünü tamamlamış araçların (16 01 04) işleyen tesis bulunmamakta olup, Çizelge 41 ve 42 doldurulamamıştır.

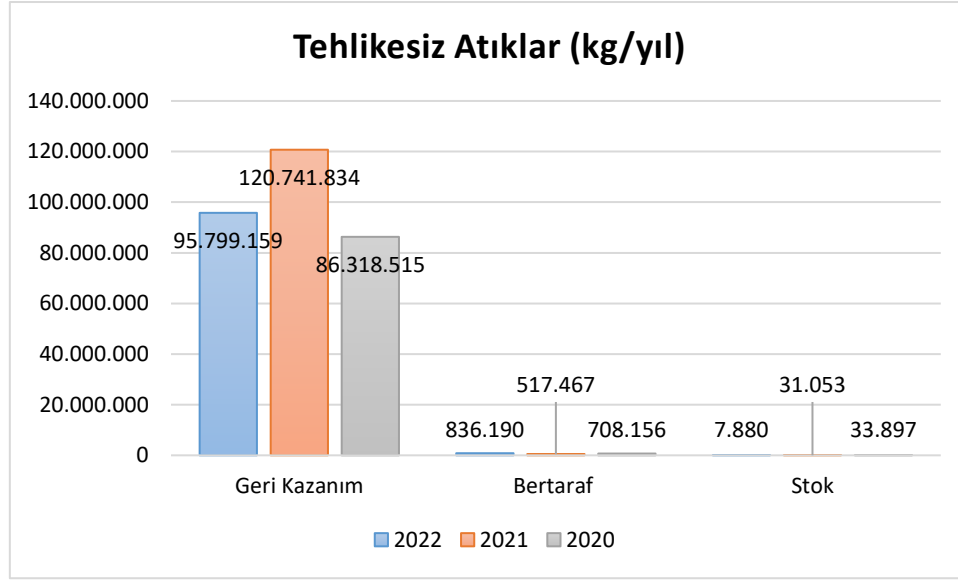
Çizelge 41 –.....İlde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet)
(Kaynak, yıl)

ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı

Çizelge 42– Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet)
(Ömrünü Tamamlamış Araçlar Bertaraf Takip Sistemi, Yıl)

20....	20....	20....	20....	20....	20....	20....

C.12. Tehlikesiz Atıklar

Grafik 33 – 2022 Yılı Atık Yönetim Uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2025)

*Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl seçilerek raporlanması gerekmektedir.

Çizelge 43 –2022 Yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili veriler
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2025)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTARI (Kg)
Geri Kazanım (R)	517.467
Bertaraf (D)	836.190
Stok	860.094

*Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl seçilerek raporlanması gerekmektedir.

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Çizelge 44 – 2024 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi
(KARDEMİR A.Ş., MARZİNC A.Ş., ALTER DEMİR ÇELİK, 2025)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
Kardemir-Çelikhane	2.591.969	523.025	Yan ürün
Kardemir- Yüksek Fırınlr	2.319.933	664.011	Yan ürün
Marzinc A.Ş.	92.475	58.152	Çimento fabrikalarında alternatif hammadde
Alter Demir Çelik	103.793,1	846,100	

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

Çizelge 45- 2024 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı

(Kardemir A.Ş., 2025)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Kömür Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Uçucu Kül Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Cüruf (ton/yıl)
Kuvvet Santrali (OPG 1-2-3 Buhar Kazanları)	141.240	17.711	-

C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları

İlimizdeki mevcut atıksu arıtma tesislerinden oluşan çamurlar tehlikeli ve tehlikesiz atık olarak lisanslı bertaraf tesislerine gönderilmektedir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlimizde, 25.01.2017 tarih ve 29959 sayılı Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında 01.01.2018 tarihinde Karabük belediyesine ait işletmecisi Ect Uluslararası Atık Taşımacılık Çevre Sistemleri Ve Otopark İşletmeciliği İnşaat Mühendislik Makina A.Ş tarafından tıbbi atık sterilizasyon tesisi işletilmeye başlanmıştır. İlimizin ve ilçelerimizin tıbbi atıklarını toplama, taşıma ve bertaraf hizmeti verilmektedir.

Çizelge 46 – 2024 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı

(ECT Tıbbi Atık, 2025)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesis Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon + Düzenli Depolama	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Karabük-Safranbolu-Yenice-Eflani-Eskipazar Belediyeleri	X		1		498.896		X		X	Karabük

Çizelge 47 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2025)

	2018	2019	2020	2021	2022
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	327.769	371.742	555.408	482.642	402.509

*Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl seçilerek raporlanması gerekmektedir.

C.14. Maden Atıkları

Çizelge 48 – 2024 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı
(Kaynak, yıl)

İşlenen Cevherin Adı	Cevher İşleme Prosesi	Toplam Tesis Sayısı	Zenginleştirme Atığı Miktarı (ton/yıl)	Kategori A Tesis Sayısı	Kategori B Tesis Sayısı
-	-	-	-	-	-

Yıl	Maden Atık Depolama Tesisleri (Atık Barajı, Yığın Liçi, Asit Üreten Pasa Depolama Alanı) Sayısı	İnert Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı	Kapatılmış ve Rehabilit Edilmiş Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı (Atık Barajı, Yığın Liçi (Özütlemesi), Pasa Depolama Alanı)	Terkedilmiş Maden Atık Depolama Sahaları Sayısı (Atık Barajı, Pasa Depolama Alanı)

İlimizde Maden Zenginleştirme tesisi bulunmamakta olup, Çizelge 48 doldurulamamıştır.

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde atık yönetimi konusunda 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Çizelge 49 – 2024 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı*
(e-izin, 2025)

Düzenli Depolama Tesis Sayısı (1. Sınıf)	-
Düzenli Depolama Tesis Sayısı (2. Sınıf)	1
Düzenli Depolama Tesis Sayısı (3. Sınıf)	-
Atık Yakma ve Beraber Yakma (Piroliz)	1
Biyobozunur Atık İşleme-Mekanik Ayırma	1
Biyobozunur Atık İşleme-Biyokurutma	-
Biyobozunur Atık İşleme-Biyometanizasyon	-
Biyobozunur Atık İşleme-Kompost	1
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesis ve Geri Kazanım Tesis Sayısı	3
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesis Sayısı	1
Atık Yağ Geri Kazanım Tesis Sayısı	-
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesis Sayısı	-

Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	-
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	-
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	-
Atık Yağ Rafinasyon Tesisi Sayısı	1

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi

Karabük Belediyesi

Safranbolu Belediyesi

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluşta bulundurmak ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

Çizelge 50 – 2024 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(BEKRA Sistemi, 2025)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	-
Üst Seviye	1
TOPLAM	1

Çizelge 51 – 2024 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı
(BEKRA Sistemi, 2025)

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	-
Üst Seviye	1
Kapsam Dışı	85
TOPLAM	86

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında denetimler yapılmaktadır.

Kaynaklar

- BEKRA Bildirim Sistemi ve E-Denetim Uygulaması

D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI

D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)

97/9196 Sayılı Türk Ürünlerinin İhracatının Artırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Karar ile Ticaret Bakanlığı koordinatörlüğünde yayınlanan Ulusal PGD Strateji Belgesi uyarınca, Bakanlığımızın sorumlu olduğu ürün grupları hazır beton, yapı malzemeleri ve katı yakıtlardır. Bu ürün gruplarından katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimleri 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan ikincil mevzuat kapsamında gerçekleştirilmektedir. Yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarına dair tüm veriler üçer aylık dönemlerle değerlendirilmekte ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda yıllık olarak yayınlanan Ulusal PGD Raporuna kaynak teşkil etmektedir.

İl Müdürlüğümüz ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin veriler aşağıdaki çizelgede verilmektedir.

Çizelge 52– 2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi
(e-denetim, 2025)

	PGD Sayısı (Adet)	PGD Miktarı (Ton)	İdari Yaptırım Miktarı (TL)
İl Müdürlüğü	9	135	119.416,5
Yetki Devri Yapılan Kurum	6	-	-

İlimizde katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi konusunda İl ve İlçe Belediyelerine yetki devri yapılmıştır.

D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

İlimiz genelinde PGD işlemlerinde katı yakıtlardan numune alınarak analize gönderilmekte ve gelen analiz sonuçlarına göre işlemler devam etmektedir.

Kaynaklar

- Karabük Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

E.1. Flora

Karabük İli'nde 37 adet her biri 1:25.000'lik paftada aşağıda sunulan arazi periyotları içinde tüm tohumlu bitki (*Spermatophyta*) ve Eğreltilere (*Pteridophyta*) ait tür ve tür altı bitki taksonları saptanarak flora listesi oluşturulmuştur.

Karabük İli'nde bir yıl içinde 37 paftada floristik kompozisyonun hangi noktalarda nasıl bir kompozisyon değişikliği gösterdiğini öngörebilmek için ilk olarak İl'e ait habitat haritasını oluşturmaya yönelik orman amenajman haritaları altlık olarak kullanılmış ve mevcut tüm literatür, uydu görüntüsü vb. kullanılmıştır.

Mutlak bir doğruluktan bahsetmek mümkün olmasa da hazırlanan haritanın yüksek bir doğruluk derecesinde amaca uygun olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda damarlı bitkilerin ortaya konması için çalışma alanındaki bitkilerin vejetasyon periyotları ve habitat istekleri göz önüne alınarak, tüm yılı kapsayacak şekilde arazi çalışmaları yapılmıştır. Yapılan floristik araştırmalarda çalışma alanı içinde örnek alan olarak belirlenmiş olan her bir 1/25.000'lik paftada yer alan farklı ekosistemler baz alınmıştır.

Karabük İli'nde yapılan floristik arazi çalışmalarında bitki türlerinin literatürde var olup, alanda saptanamamasının en önemli gerekçesi bu türlerin yaşam formuna bağlı 2. ya da 3. yıl içinde çiçeklenmeleridir. Biyolojik çeşitlilik projelerinin süresinin uzatılmasıyla literatürde tespit edilen bitki türlerinin büyük çoğunluğunun gözlemleneceği muhtemeldir.

Yapılan çalışmalar ile toplamda literatürle 701'e ulaşan bitki taksonu sayısı 1000'in üzerinde toplanmış bitki örneğinin teşhis edilmesiyle 1010'a ulaşmıştır. Karabük ili için 309 yeni bitki taksonu kaydı verilmiş ve literatürde 65 olan endemik tür sayısı 90'a ulaşmıştır.

E.2. Fauna

Memeliler

IUCN kapsamında NT (Near Threatened) yani neredeyse tehdit altında (şu anda tehlikede olmayan fakat yakın gelecekte VU, EN veya CR kategorisine girmeye aday olan türler) olan *Lutra lutra*'nın dünya ölçeğinde ve Türkiye ölçeğinde popülasyon yoğunluğu tam olarak bilinmemektedir. Bu türün gösterge tür olarak seçilmesinin nedeni hem popülasyon yoğunluğunun bilinmemesi (tehdit altında olması) hem de Karabük iç sularının su kalitesi ve bu sulardaki balık popülasyonlarının yoğunluğu konusunda bilgi verecek olmasıdır.

Dünyada oldukça geniş bir yayılıma sahip olan bu tür ülkemizde de besin bulabileceği temiz dere-nehir habitatlarında yayılış göstermektedir. Ancak özellikle üzerinde balık çiftliklerinin bulunduğu sularda çiftlik balıklarını yemesi sebebiyle öldürülmesi ve son zamanlarda iç sularda göl, gölet, baraj ve hidroelektrik santral gibi su yapılarının yapılması ile habitat kaybına uğraması ve yasa dışı avcılık nedeniyle sayıları oldukça azalmıştır. Ayrıca iç suların kirlilik yükünün artması sayılarının azalmasında diğer önemli bir etkidir.

IUCN kapsamında Türkiye'nin tamamında yayılış gösterdiği belirtilmektedir ancak bu türün popülasyon yoğunluğu hakkında detaylı bilgi yoktur. Muhtemelen dünya ölçeğinde NT kategorisinde olan bu tür Türkiye ölçeğinde VU (Vulnerable) yani Zarar Görebilir

kategorisinde yer alabilir. Anadolu’da son on yıldır bizzat tarafımda yapılan memeli arazi çalışmalarında bu türe ait bulgulara daha az sıklıkla rastlanılmakta ve muhtemel habitatlarına yakın bölgelerde yapılan anket çalışmalarında hep geçmiş yıllarda görüldüğü beyan edilmektedir. İnsan baskısından dolayı popülasyonunun oldukça azaldığı düşünülmektedir.

Yapılan arazi çalışmaları sonucu 28 memeli türüne rastlanılmış olup, literatürde yer alan memeli türleri de eklendiğinde 57 farklı memeli türünün Karabük İli’nde yayılış gösterdiği tespit edilmiştir.

Memeli türlerinden özellikle büyük memelilere yönelik yapılan fotokapan çalışmaları Yenice Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, Safranbolu Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, Büyükdüz Şefliği ve Sökü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası içerisinde gerçekleştirilmiştir. Fotokapan günlük görüntülerden tespit edilen memeli türlerine ait bazı fotoğraflar ve izler aşağıda verilmiştir. Söz konusu fotoğrafların tamamı Karabük ili’nin Karasal ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme İşİ kapsamında kaydedilmiştir.

Kuşlar

Omurgalı hayvanların bir sınıfını oluşturan kuşlar (Aves), yeryüzünde yaklaşık 150 milyon yıl kadar önce ortaya çıkmışlardır. Yaşayan kuşlara benzeyen mevcut bulunabilen kuş fosilleri 50 milyon yıl öncesine dayanmaktadır. Kuşlar uçuş özellikleri nedeniyle diğer hayvanların yaşayamadıkları bölgelere bile kolaylıkla uyum sağlarlar (Kasperek ve Bilgin, 1996). Günümüzde dünyadan bilinen 10.425 kuş türü 36 takımdan 205 familyaya dahildir (Birdlife, 2014).

Türkiye’de ise güncel hali ile günümüzde 25 takım, 76 familyaya ait 478 kuş türü kabul edilir (yayınlanmamış veri). Neredeyse Avrupa’nın toplamından daha yüksek tür çeşitliliğine ve endemizme sahip olan ülkemiz, farklı zoocoğrafik ve fitocoğrafik bölgelerin kesişim noktasında bulunmaktadır. Zengin bir yaşam alanı çeşitliliğine sahip olan ülkemiz, bulunduğu konum, yer şekilleri ve iklimdeki değişkenlik nedeniyle çok sayıda canlıya ev sahipliği yapmaktadır.

Türkiye’nin üç kıta arasındaki coğrafi konumu, yeryüzü şekillerindeki çeşitlilik, iklimsel değişkenlik, çok farklı ana kaya türünün bir arada bulunması ve 120 bin ile 10 bin yıl öncesi arasında yaşanmış buzul dönemleri, bu topraklar üzerindeki canlı çeşitliliğine neden olan temel biyocoğrafik etkenlerdir (Kılıç ve Eken, 2004).

Kuş türleri yaban hayatı için çoğu zaman iyi bir indikatör olarak kabul edilir (Furness ve Greenwood, 1993). Kuşları bir alan için gösterge tür olarak kullanmanın bazı avantajları vardır; tespit edilmesi, tanımlanması ve sayılması kolaydır, taksonomileri iyi bilinen bir gruptur ve davranışlarına ve popülasyon biyolojilerine dair bilgimiz çok fazladır (Bibby ve ark., 2000).

Kuşlar besin zincirinin en üst kısmında veya en üst kısmına yakın bulunur ve bu nedenle besin zincirindeki değişikliklere karşı duyarlıdır. Bir alanda var olan kuş popülasyonlarının yıllara göre değişimini izlediğimizde alanın sağlığı hakkında da bilgi edinmiş oluruz (Bacak, 2012).

Batı Palearktik’te ornitolojik açıdan en büyüleyici ülkelerden biri olan Türkiye, sadece Avrupa ve Asya arasında bir köprü vazifesi görmekle kalmaz, aynı zamanda birçok biyom çeşidinin kesişme noktasıdır (Kirwan ve ark., 2008).

İç Su Balıkları

Karabük ili sınırları içinde farklı sucul ekosistemlerde yayılış gösteren balık türlerinin envanteri, dağılımı, habitat özelliklerinin ortaya konulması, varsa hedef türlerin saptanması ve saptanan balık faunasının Türkiye durumunun ortaya konması amaçlanmıştır.

Karabük ili, Batı Karadeniz Bölgesi'nde 40o 50' ve 40o15' kuzey boylamı, 32o 15' ve 32o20' doğu enlemleri arasında yer alır. Karabük'ün yüzölçümü 4.109 km² olup, İl merkezinin rakımı 254 m.'dir. En önemli akarsuyu Filyos Çayı olan Karabük'ün diğer önemli akarsuları ise Araç, Soğanlı ve Eskipazar Çayları'dır.

Yapılan literatür ve alan çalışmasında, Karabük ili Batı Karadeniz Havzası'nda yer almaktadır ve il sınırlarındaki en önemli akarsular Filyos Irmağı, Yenice Çayı, Araç Çayı, Soğanlı Çayı, Eskipazar Çayı, Şimşir Deresi'dir. Bununla birlikte il sınırları içerisinde yazın kuruyan mevsimsel dereler (Kelemen Deresi, İndere Deresi, Doksan Deresi, İnce Dere, Köse Çalık Deresi, Kara Dere, Değirmen Dere, Salihoğlu Deresi, Çengelli Dere, Gürleyik Deresi, Kavranlık Dere, Güney Dere, Aksu Deresi, Koca Dere) de yer almaktadır.

Karabük ilinin tatlısu balık faunası İlhan ve Balık (2008) tarafından araştırılmıştır. Bununla birlikte, bu il sınırlarında yer alan tatlısu balık türleri ile ilgili çeşitli çalışmalar yapmıştır (Erk'akan, 1983'a; Erk'akan, 1983b; Erk'akan ve Akgül, 1986; Balık, 1995; Erk'akan vd., 1999; İnnal ve Erk'akan, 2006; Fricke et al., 2007; Özuluğ ve Freyhof, 2011). Buna göre Karabük ili sınırları içerisinde yer alan içsularda tespit edilen balık faunası aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Bununla birlikte, yapılan literatür taramasında istilacı bir tür olarak bilinen *Pseudorasbora parva*'ya proje alanında rastlanılmamakla birlikte, Filyos Çayı'nda dağılım gösterdiği bildirilmiştir. Buna ilaveten, İlhan ve Balık (2008)'a göre Karabük ili iç sularında *Capoeta baliki* tespit edilmiş, ancak mevcut çalışma da bu balığa rastlanmamıştır.

Karabük ili İç Su Balıkları Listesi Türkçe Adı

Noktalı İnci Balığı
Bıyıklı Balık
Tatlı su Kefali
Tatlısu Kaya Balığı
Tatlısu Kaya Balığı
Dere Alabalığı
Taş Yiyen
Siraz
Gümüş Balığı
Siraz
Siraz
Sazan
Taş Yiyen-Çöpçü
Çizgili Sazan
Siraz

Bilimsel Adı

Alburnoides bipunctatus
Barbus escherischi
Squalius pursakensis
Neogobius cephalarges
Neogobius fluviatilis
Salmo trutta macrostigma
Oxynoemachilus bureschi
Capoeta barroisi
Alburnus escherischi
Capoeta tinca
Capoeta sieboldi
Cyprinus carpio
Oxynoemachilus angorae
Pseudorasbora parva
Capoeta baliki

E.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parkları

E.3.1. Ormanlar

	Bölge Müdürlüğümüz Toplamı	Karabük İli
Genel Alan	973.811 Ha	389.553 Ha
Ormanlık Alan	653.287 Ha	287.761 Ha
Ormansız Alan	320.524 Ha	101.792 Ha
Bozuk Orman	87.226 Ha	45.519 Ha
Verimli Orman	566.061 Ha	242.242 Ha

E.3.2. Milli Parklar

İlimizde milli park bulunmamaktadır.

E.3.3. Tabiat Parkları

Baklabostan Tabiat Parkı

Baklabostan Tabiat Parkı bozulmamış orman dokusu, yaklaşık 20 metreden şut yaparak düşen şelalesi ve manzara seyir noktası ile size tabiatın huzurunu vaad ediyor. Yaklaşık 15-20 m'den şut yaparak düşen şelale insanı izlerken dinlendirmektedir. Karabük il merkezine yakınlığına rağmen bozulmamış doğası ile dikkat çekmektedir. Alan sanayi kenti olan Karabük'ün havasına inat temiz havası ile dikkat çeker.

Alan bozulmamış orman yapısı, sahip olduğu fauna ve flora türleri ile dikkat çekmektedir. Ayrıca orman denizi manzara seyri de bulunmaktadır.

Tabiat parkında Uludağ Göknarı hâkim tür olmakla birlikte Karaçam, Meşe türleri, Doğu kayını yer alan asli ağaç türleridir. Bununla birlikte kızılçık, kuşburnu, maki elemanları çalı grubunda yer alan odunsu bitkilerdir. Otsu türlerden ise; çiğdem, orkide gibi türler alanda yer alır. Alan ve çevresinde yapılan fotokapan çalışmaları ve gözlemlerde; büyük memelilerden, bozayı, geyik, karaca, kurt başta olmak üzere, yaban domuzu, çakal, sincap, yılan gibi yaban hayvanı türleri alanda yaşamaktadır.

Saha üzerinde yapılan arazi çalışmasında sahanın yüksek doğal kaynak değerlerine sahip olduğu, yaban hayatı ve biyolojik çeşitlilik açısından oldukça zengin bir saha olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca saha ülkemiz ve bölge ölçeğinde değerlendirildiğinde yabanıllığı ve bakırlığı ile de dikkat çeken önemli ve nadir sahalardan bir tanesidir. Baklabostan Tabiat Parkı birçok doğa sporları aktivitesi için potansiyel değerlere sahiptir. Alanda yürüyüş parkurlarında gezinti yapabilir, orman denizi manzara seyir noktasında soluklanabilirsiniz.

Ulaşım

Baklabostan Tabiat Parkı Karabük Merkeze 20 km uzaklıkta ve Ankara –Karabük 240 km, Ankara-İstanbul 400 km uzaklıkta olup, düzenli olarak otobüs seferleri yer almaktadır.

E.4. Çayır ve Mera

İlimizde bulunan mevcut çayır ve meraların %0,39 çok iyi, %3,06 iyi, %50,47 orta ve %46,08 zayıf durumdadır.

Mera alanlarında tahsis amacı değişikliği dışında bir azalma olmamıştır.

İlimizin mevcut mera alanları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

İlçe	Yüzölçümü (Ha)
Merkez	496,42
Safranbolu	129,04
Eflani	1.071,9
Eskipazar	2.141,92
Yenice	34,08
Ovacık	225,06
Toplam	4.098,42

(Tarım ve Orman Bakanlığı, 2025)

E.5. Sulak Alanlar

İlimizde ulusal ve uluslararası mevzuat gereğince tescil edilen sulak alan bulunmamaktadır.

E.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

E.6.1. Tabiat Anıtları

Eskipazar Türbe Çamı Tabiat Anıtı

Karabük İli Eskipazar İlçesi sınırlarında bulunan tabiat anıtı 27.09.1994 tarihinde tabiat anıtı olarak ilan edilmiştir. Pinus nigra (karaçam) türüne ait olan ağaç türü yerel halk tarafından türbe çamı olarak bilinmektedir.

Resim 1 Eskipazar Türbe Çamı Tabiat Anıtı

E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

Kavaklı Tabiat Koruma Alanı

Saha, çok çeşitli ağaç türlerinin yanı sıra Porsuk, Fındık ve Dişbudak gibi bazı ağaçların olağanüstü çap ve boya ulaşan örneklerini ihtiva etmekte oluşu ve zengin bir yaban hayatı potansiyeli bulunuşu ile eşsiz bir ekosistem özelliği göstermekte, bu ekosistem içerisinde tipik, nadir ve tehlikeye maruz birçok bitki ve hayvan türü barındırmaktadır.

Alanın çok çeşitli ağaç, ağaççık ve çalının yer aldığı nadir bir orman ekosistemi özelliği taşıması; olağanüstü boy ve çapta porsuk, fındık ve dişbudak ağaçlarının bulunması; Batı Karadeniz Bölgesi'nin geniş yapraklı ve ibrelî orman ağacı türlerinin oluşturduğu, farklı yapısal özelliklere sahip tür çeşitliliği yüksek, yaşlı orman ekosistemi ile kaplı olması koruma altına alınmasının ana nedenleri arasındadır.

Çitdere Tabiat Koruma Alanı

Saha, çok sayıda orman ağacı türünün yanı sıra, Dünyada eşine ender rastlanan boy ve çaptaki Istranca Meşesi (*Quercus hartwissiana*) nin yer aldığı nadir bir orman ekosistemi olup bu ekosistem dahilinde nadir, nesli tehlikeye düşmüş ve düşebilir nitelikte pek çok bitki ve hayvan türüne barınak teşkil etmektedir.

Çitdere Tabiatı Koruma Alanı, toplam 721,5 hektar büyüklüğündeki alanın koruma altına alınma nedenlerinin başında, alanda çok çeşitli ağaç türlerinin bir arada bulunması; dünyada eşine ender rastlanan boy ve çapta Istranca meşesi örneklerinin yer alması ve nadir, nesli tehlike altında veya nesli tehlike altına girme riski bulunan pek çok bitki ve hayvan türlerinin varlığı gibi nedenler sıralanmaktadır.

E.6.3. Anıt Ağaçlar

Mevkii	Anıt Ağaçlar	Ağaç Topluluğu
Yenişehir Mahalle	3	182
Yeşil Mahalle	3	
Yenice	6	
Safranbolu	6	
100. Yıl Mahalle	7	
Bulak Köyü	1	
TOPLAM	26	182

Resim 2. Türk Fındığı (*Corylus colurna*)

Resim 3. Doğu Çınarı (*Platanus orientalis*)

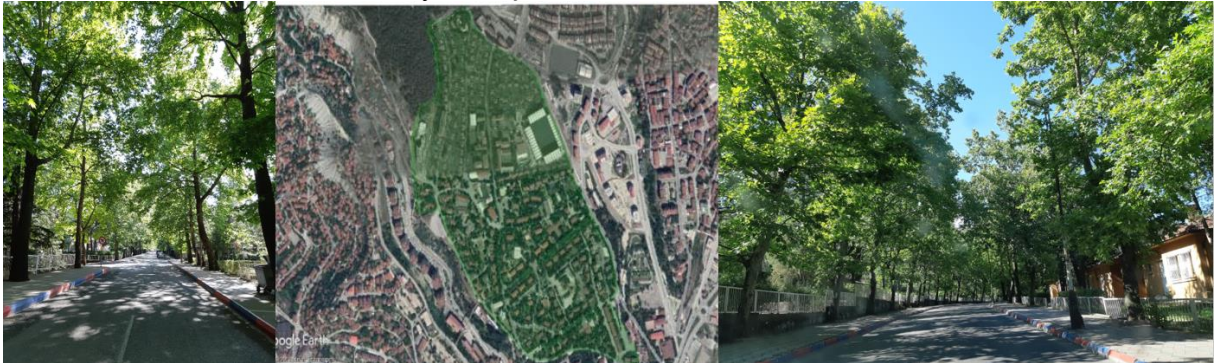
E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

İlimizde Özel Çevre Koruma Bölgesi (ÖÇK) bulunmamaktadır.

E.6.5. Doğal Sit Alanları

İlimizin Doğal Sit Alanları;

- **Merkez İlçe Yenişehir Mahallesi Doğal Sit Alanı**, Mülga Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 12.05.1996 gün ve 4595 sayılı kararı ile "3. Derece Doğal Sit Alanı" alanı olarak tescil edilen, Yenişehir Mahallesi Doğal Sit Alanı, "**Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı**" olarak tescil edilmesini içeren, Ankara 2 Nolu Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun 17.10.2017 tarih ve 377 sayılı kararının, 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109/2 maddesine göre 21.10.2019 tarih ve 246753 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile onaylanmıştır.

Resim 4 Yenişehir Doğal Sit Alanı

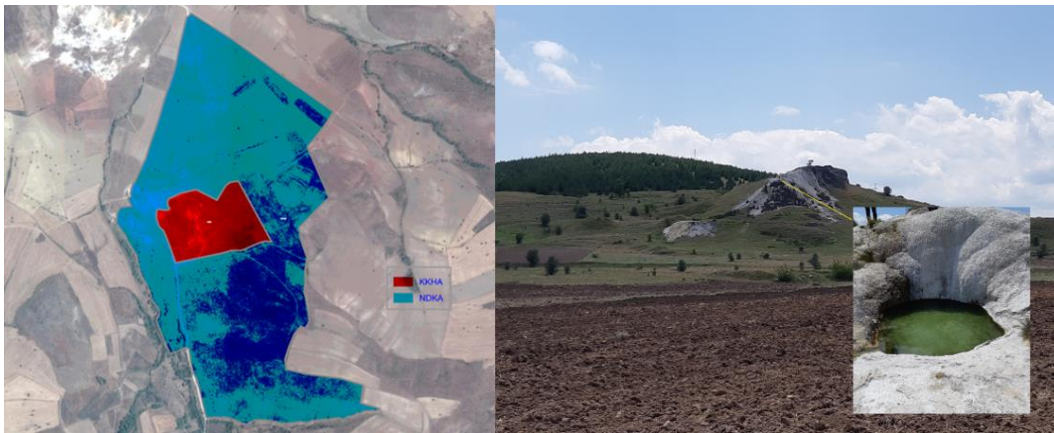

- **Safranbolu Doğal Sit Alanı**, Mülga Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 03.05.1985 tarih ve 997 sayılı kararı ile “doğal sit” alanı olarak tescil edilen, Safranbolu Doğal Sit Alanı, Karabük Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun 17.05.2019 tarih ve 17 sayılı kararı ve Bakanlık Makamının 01.07.2019 tarihli ve 151361 sayılı OLUR'u ile “**Nitelikli Doğal Koruma Alanı**” ve “**Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı**” olarak tescil edilmiştir.

Resim 5: Safranbolu Doğal Sit Alanı

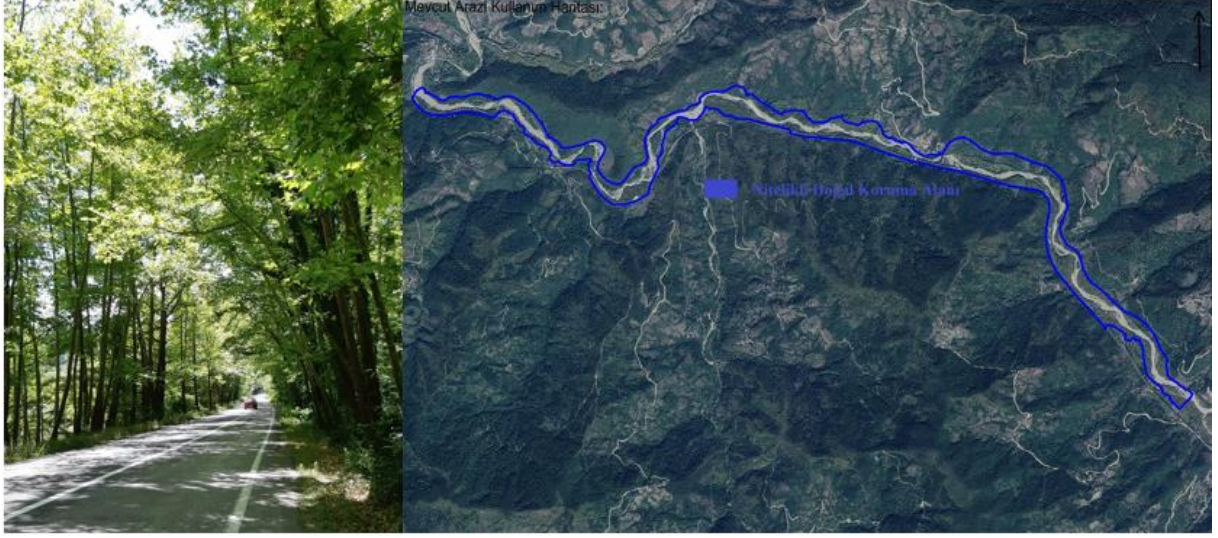
- **Eskipazar Akkaya Hamamı Doğal Sit Alanı**, Mülga Karabük Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 20.06.2007 gün ve 562 sayılı kararı ile 1. Derece Doğal Sit Alanı ve 2. Derece Doğal Sit Alanı ilan edilen, Akkaya Hamamı Doğal Sit Alanının koruma statüsü, Ankara 2 Nolu Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun 17.10.2017 tarih ve 379 sayılı kararının, 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109/2. Maddesine göre söz konusu tescil kararı 21.10.2019 tarih ve 246683 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile “**Nitelikli Doğal Koruma Alanı**” onaylanmış olup, “**Kesin Korunacak Hassas Alan**” a dair tescil kararı 25.12.2019 tarih ve 30989 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile resmi gazete ilan edilmiştir.

Resim 6: Eskipazar Akkaya Hamamı Doğal Sit Alanı

-**Karabük – Bartın Yolu Doğal Sit - Nitelikli Doğal Koruma Alanı**, Mülga Karabük Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 18.08.2009 gün ve 1338 sayılı kararı ile 1. Derece Doğal Sit Alanı ilan edilen, Mülga Ankara 2 Nolu Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun 17/10/2017 tarihli ve 378 sayılı kararı ve Bakanlık Makamının

06.12.2018 tarihli ve 228935 sayılı OLUR'u ile "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" olarak tescil edilmiştir.

Resim 7: Karabük – Bartın Yolu Doğal Sit Alanı

-**Dedeler Deresi Doğal Sit Alanı**, Karabük Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun 23.05.2022 tarihli ve 228 sayılı kararının, "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak Bakanlık Makamı' nın 17.04.2023 tarihli ve 6240672 sayılı Olur'u ile onaylanarak, 26.04.2023 tarihli ve 32172 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanmıştır.

Resim 8: Dedeler Deresi Doğal Sit Alanı

- **Mencilis Mağarası**; Karabük İli, Merkez İlçesi, Bulak Köyü sınırları içerisinde yer alan, giriş ağzı koordinatları (Y: 468617.504 - X: 4571397.086) (UTM 30 - ED50) olan Mencilis Mağarası'nın "Tabiat Varlığı – B Grubu Mağara" olduğu ve grubu göz önüne alınarak belirlenen koruma alanı sınırının uygun olduğuna ilişkin Karabük Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nca alınan 23.05.2022 tarihli ve 227 sayılı karar, 27.09.2022 tarihli ve 4653144 sayılı Bakanlık Makam Olur'u ile onaylanmıştır.

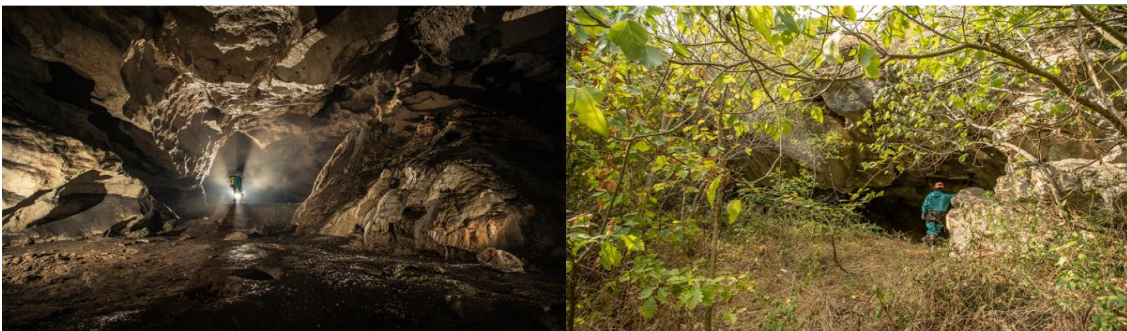
Resim 9: Mencilis Mağarası

- **Ağzıkara Mağarası;** Karabük İli, Safranbolu İlçesi, Harmancık Köyü sınırları içerisinde yer alan, giriş ağız koordinatları (Y:492741.660 - X:4567261.480) (UTM 30 - ED50) olan **Ağzıkara Mağarası**’nın “**Tabiat Varlığı – B Grubu Mağara**” olduğu ve grubu göz önüne alınarak belirlenen koruma alanı sınırının uygun olduğuna ilişkin Karabük Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu’nca alınan 09.07.2020 tarihli ve 79 sayılı karar, 24.09.2020 tarihli ve 201487 sayılı Bakanlık Makam Olur’u ile onaylanmıştır.

Resim 10: Ağzıkara Mağarası

- **İnağzı Mağarası;** Karabük İli, Yenice İlçesi, Kadıköy Köyü sınırları içerisinde yer alan, Karabük Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 28.08.2015 tarih ve 2458 sayılı kararıyla 1.ve 3.derece arkeolojik sit alanı olarak tescil edilen **İnağzı Mağarasının**, “**Tabiat Varlığı – B Grubu Mağara**” olarak ve grubu göz önüne alınarak belirlenen koruma alanı sınırını uygun olduğuna ilişkin Karabük Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu’nca alınan 26.10.2022 tarihli ve 262 sayılı kararı, 19.12.2022 tarihli ve 5296070 sayılı Bakanlık Makam Olur’u ile onaylanmıştır.

Resim 11: İnağzı Mağarası

E.7. Sonuç ve Değerlendirme

Doğa Koruma ile ilgili çalışmalar sürdürülmektedir.

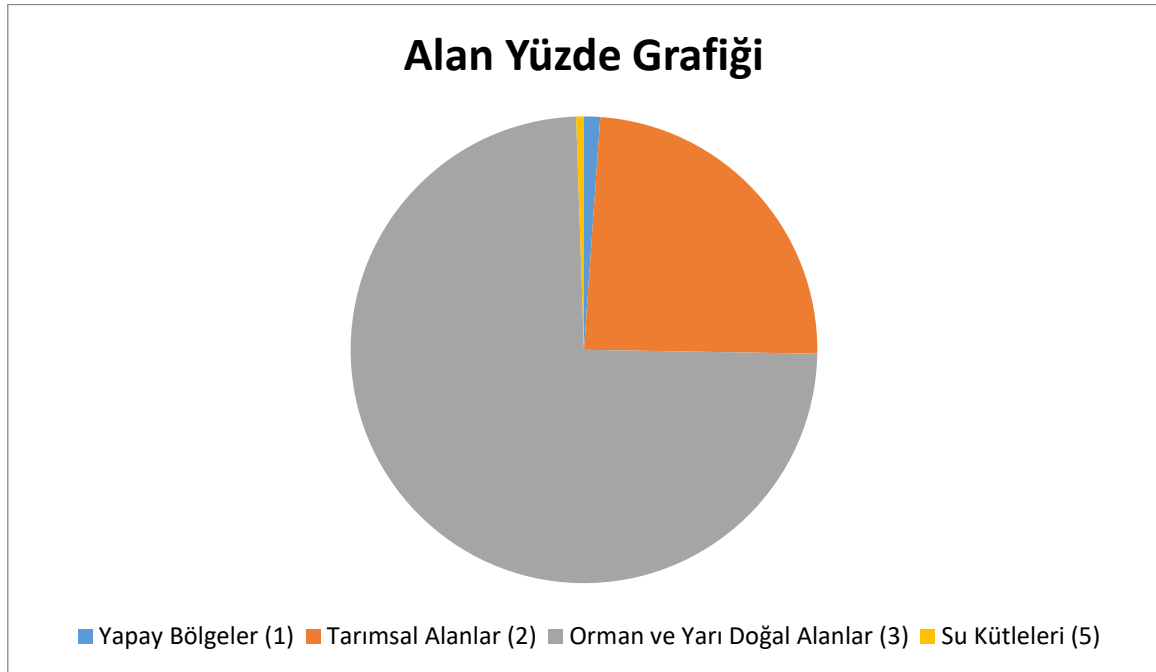
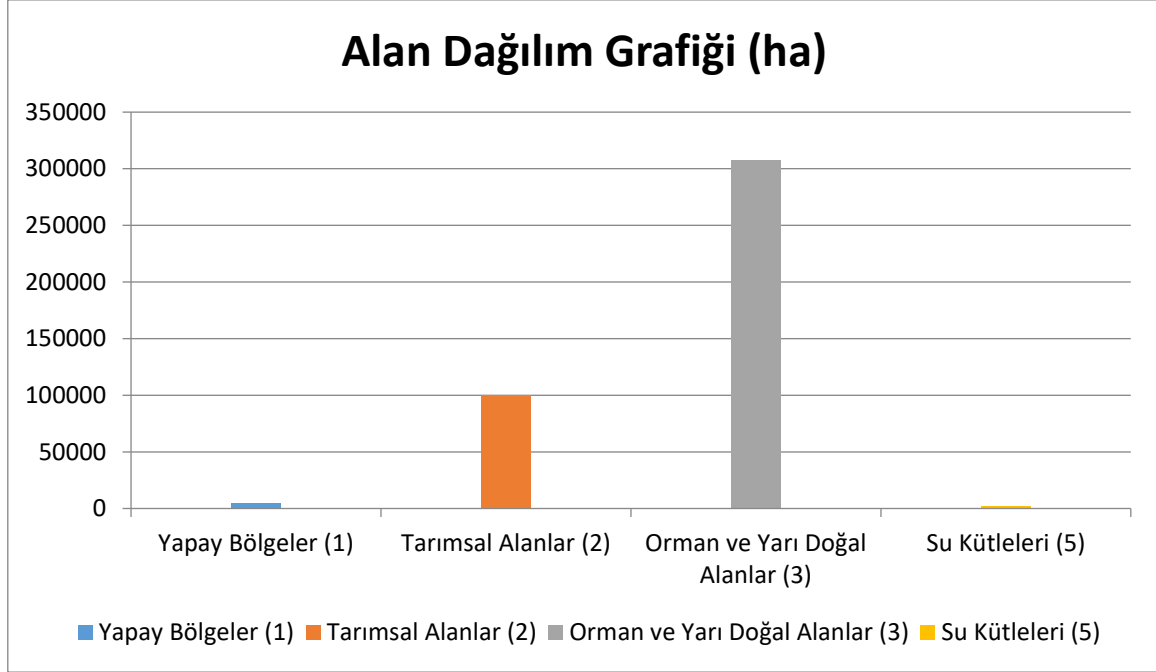
Kaynaklar

- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/27/Milli-Parklar>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/31/Sulak-Alanlar>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/28/Tabiat-Parklari>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/29/Tabiat-Anitlari>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/30/Tabiat-Koruma-Alanlari>
- <https://ockb.csb.gov.tr/>

F. ARAZİ KULLANIMI

F.1. Arazi Kullanım Verileri

Grafik 34 – Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(<https://corinecbst.arimorman.gov.tr>, 2025)

Çizelge 53 – Arazi kullanım sınıflandırması

(https://corinecbs.tarimorman.gov.tr, 2025)

	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	2000		2006		2012		2018		2023	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	4.535,63	1,09	4.585,47	1,11	3.745,66	0,9	4.630,01	1,12	2.588,76	3,29
2) Tarımsal Alanlar	106.582,81	25,71	104.345,07	25,17	102.224,84	24,66	100.113,19	24,15	11.391,04	11,46
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	301.999,76	72,85	304.178,71	73,37	306.480,09	73,93	307.604,53	74,2	64.291,10	81,64
4) Sulak Alanlar	1.452,24	0,35	1.461,18	0,35	2.119,86	0,51	2.222,71	0,54	483,16	0,61
5) Su Yapıları										
	414,570.44		414,570.43		414,570.45		414,570.44		78.754,06	100
TOPLAM		100		100		100		100		

Yeni tarihli arazi kullanım verileri aşağıdaki şekilde elde edilebilir.

a) <https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/> adresinden istatistik sekmesi seçilir,

b) Sorgulama menüsünden il seçilir, ilçe tümü seçilir, arazi sınıflarının tümü seçilir,

c) Rapor indir seçilir (“rapor indir” menüsünün solundaki menüden raporun türü seçilir)

d) Rapor istenilen formatta elde edilir (Rapor formatı çalışma kitabı seçildiğinde excel grafikler, arazi sınıfı dağılımları [yukarıdaki çizelge] ve ayrıntılı arazi sınıfları otomatik olarak gelmektedir).

F.2. Mekânsal Planlama

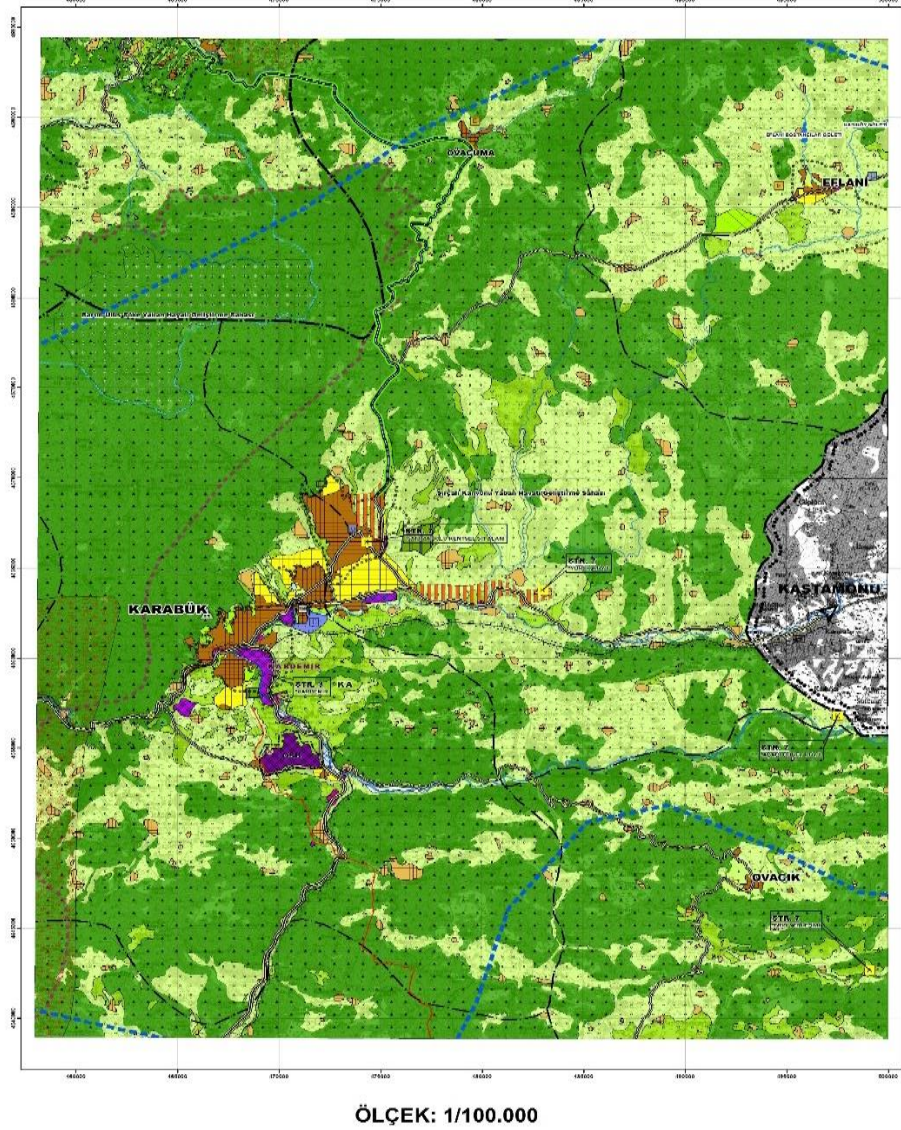
F.2.1. Çevre Düzeni Planı

**T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
MEKANSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**ZONGULDAK-BARTIN-KARABÜK PLANLAMA BÖLGESİ
1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ**

ZONGULDAK - F 29

Harita 4 - Karabük ilinin Çevre Düzeni Planı
(Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, 2025)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Arazi kullanımı ile ilgili çalışmalar devam etmektedir

Kaynaklar

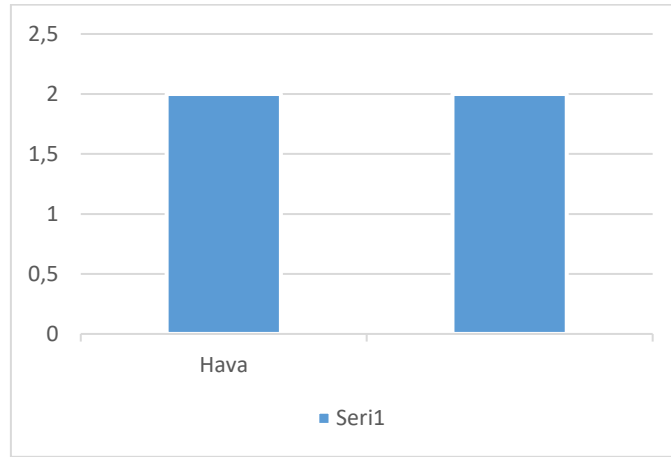
- Tarım ve Orman Bakanlığı (<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/>)
- Karabük Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

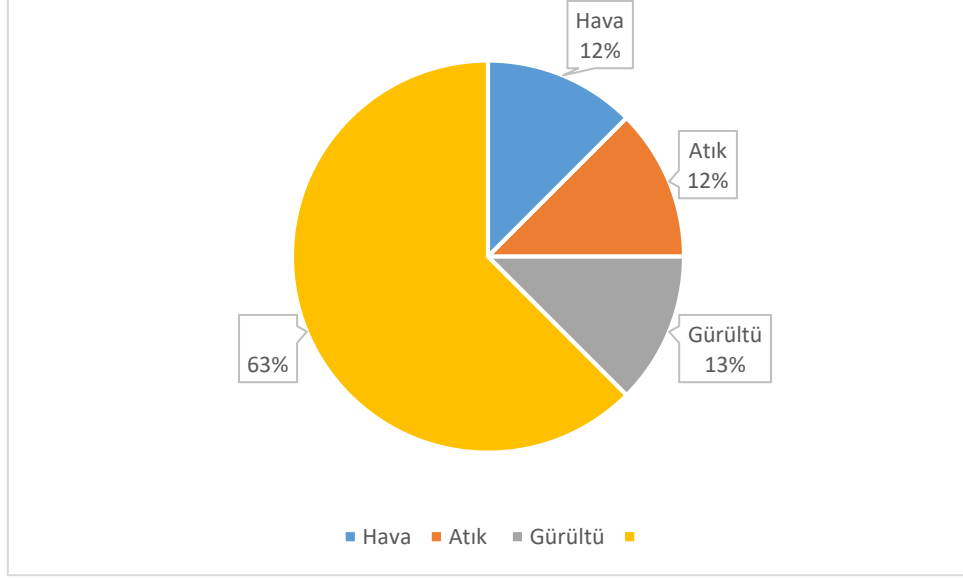
G.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

Çizelge 54 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2024 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2025)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım- Gıda	Atık- Kimya	Ulaşım- Kıyı	Turizm- Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	4	1	-	-	1	-	1	7
ÇED Gereklidir	-	-	-	-	-	-	-	-
ÇED Olumlu Kararı	1	1	-	-	-	-	-	2
ÇED Olumsuz Kararı	-	-	-	-	-	-	-	-
İade/İptal	-	-	-	-	-	-	-	-

Grafik 35 – 2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2025)

Grafik 36 – 2024 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2025)

Çizelge 55 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2025)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
1	5	24	4	3	10	4	51

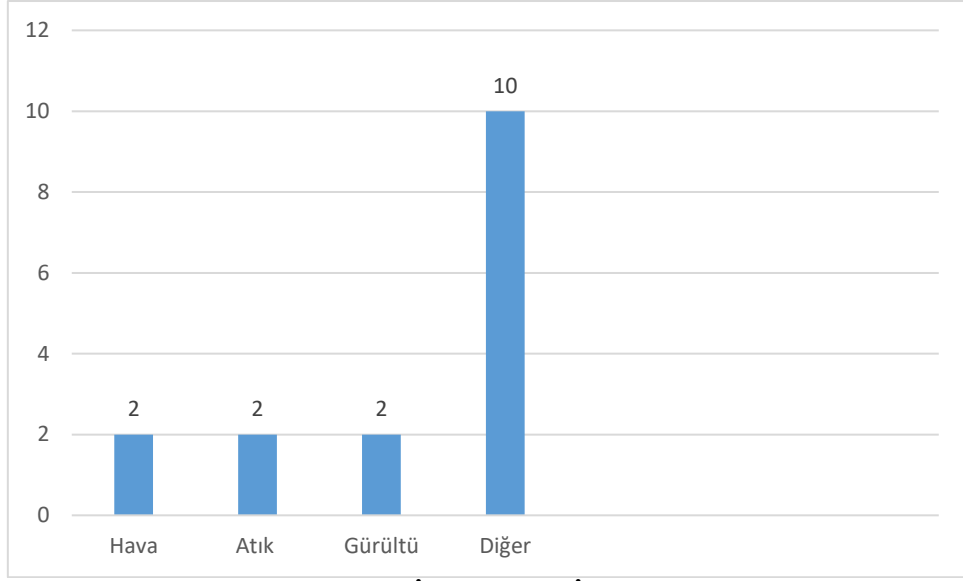
Çizelge 56 – 2014-..... yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, verinin alındığı ay/ yıl belirtilmelidir)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM

G.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge 57– 2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları
(e-İzin Yazılımı, 2025)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	1	12	13
Çevre İzin/Çevre İzni ve Lisans Belgesi	2	26	28
TOPLAM	3	38	41

Grafik 37 – 2024 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı
(e-izin yazılımı, 2025)

G.3. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde faaliyeti devam eden ve yeni faaliyete başlayan firmalara ilişkin Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği ve ÇED Yönetmeliği kapsamında gerekli iş ve işlemler yapılmaktadır.

Kaynaklar

- Karabük Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-ÇED Yazılımı
- e-İzin Yazılımı

H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

H.1. Çevre Denetimleri

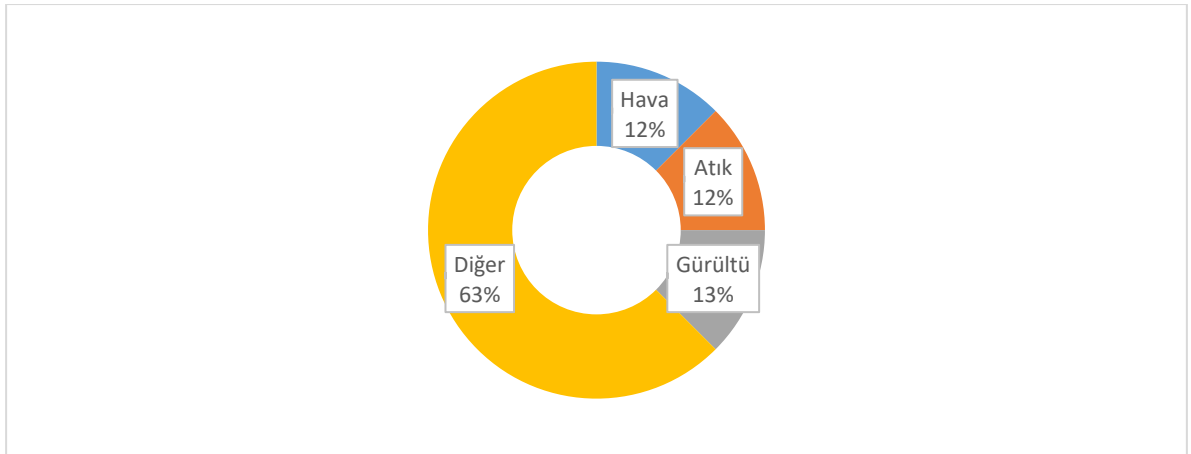
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- "ÇED Olumlu" kararı veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen projelerle ilgili olarak, "ÇED Olumlu" kararına esas nihai ÇED raporunda veya "ÇED Gerekli Değildir" kararına esas proje tanıtım dosyasında taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini izlemek amacıyla,
- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİDİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİDİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge 58 - 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, 2025)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	51
Plansız (ani+şikâyet) denetimler	227
Genel toplam	278

Grafik 38 – ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2025)

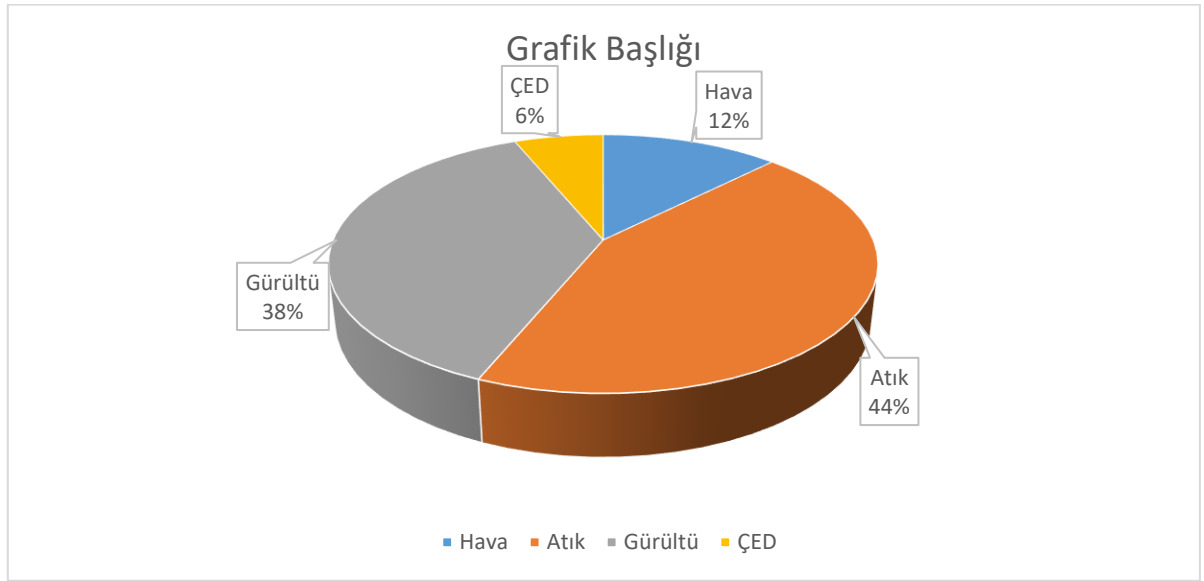

H.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge 59- 2024 yılında ÇŞİDİM'e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2025)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	2	-	-	7	-	6	1	16
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	2	-	-	7	-	6	1	16
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)								

Grafik 39 – 2024 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı

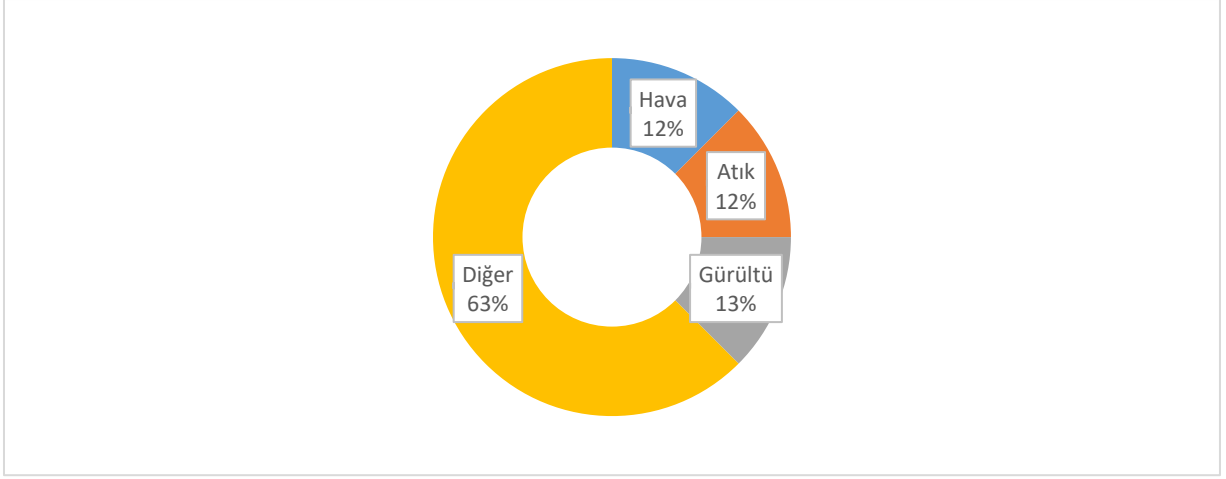
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2025)

H.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge 60 – 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı

(e-denetim yazılımı, 2025)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	929.170	-	-	6.272.600	-	464.528	-	99.430	7.765.728
Uygulanan Ceza Sayısı	2	-	-	2	-	2	-	10	16

Grafik 40 - 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2025)

H.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlimizde durdurma faaliyet durdurma cezası verilen bir tesis bulunmaktadır.

H.5. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde; ani, şikâyet ve planlı denetimler kapsamında denetimlerimiz gerçekleştirilmekte olup, denetimlere ait tutanaklar, uygulanan idari yaptırım kararlarına ait mahkeme kararları e-denetim sistemine yüklenmektedir.

Kaynaklar

- Karabük Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-Denetim Yazılımı

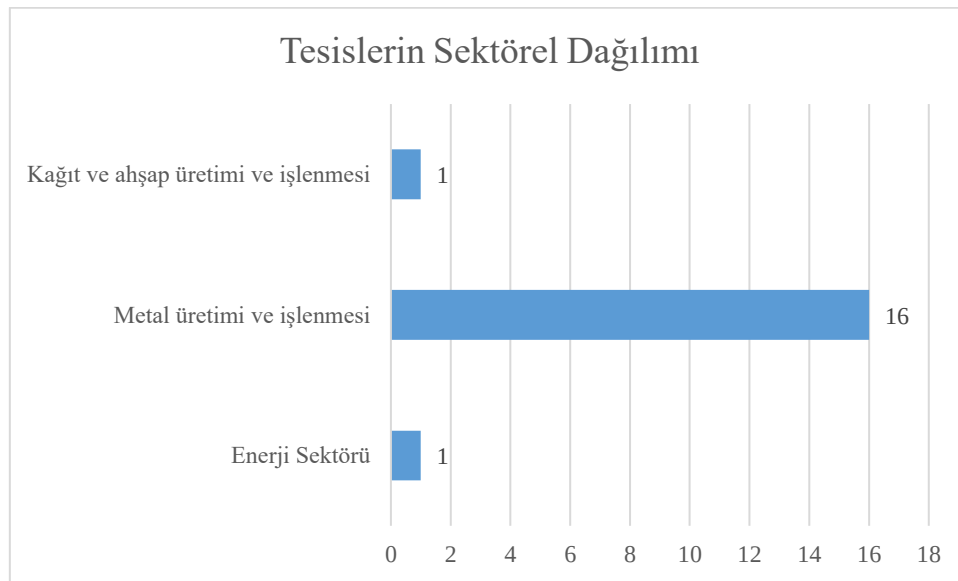
I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI

Çizelge 61- Karabük İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı
(KSTK Sistemi, 2025)

Tesisin Ana Faaliyetinin Dahil Olduğu Sektör	KSTK Tesis Sayısı
Enerji sektörü	1
Metal üretimi ve işlenmesi	16
Mineral/Maden sanayisi	-
Kimya sanayisi	-
Atık ve atıksu yönetimi	-
Kağıt ve ahşap üretimi ve işlenmesi	1
Yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	-
Gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler	-
Diğer faaliyetler	-
TOPLAM	18

Grafik 41 – Karabük İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı
(KSTK Sistemi, 2025)

İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

2024 yılı 1-7 Haziran Türkiye Çevre Haftası etkinlikleri İlimiz genelinde hafta boyunca etkinlikler düzenlenmiştir.

Resim 12. Valilik ziyareti

Resim 13. Atatürk anıtına çelenk bırakımı ve saygı duruşu

Resim 14. Çevre haftası etkinlikleri ve çevre temizliği

Resim 15. Çevre haftası etkinlikleri ve çevre temizliği

Kaynaklar

- Karabük Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü